

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 1, 2005

Vol. XCVI Nr. 212

Lietuva pagaliau pirs valstybinį lėktuvą

Naujasis lėktuvas kiltų ir leistųsi atnaujintame Zoknių oro uoste. Eltos nuotr.

Zokniai/Vilnius, spalio 31 d. (BNS) — Lietuvos karinės oro pajėgos (KOP) jau kitų metų pradžioje gali gauti savo žinion keleivinį lėktuvą,

kuris bus naudojamas tiek karių skraidinimui į tarptautines misijas, tiek ir oficialių valstybinių delegacijų, visų pirma prezidento, kelio-

nėms.

Lėktuvą ketinama įsigyti už 105 milijonus litų, kuriuos valstybės vardu pasiskolins Finansų ministerija, o paskolą išmokės Krašto apsaugos ministerija iš jai skiriamų biudžeto asignavimų.

Toks sprendimas suderintas per Zokniuose surengtą pasitarimą, kuriame dalyvavo premjeras Algirdas Brazauskas, krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas, krašto apsaugos viceministras Gintaras Šivickas, Gynybos štabo viršininkas brigados generolas Vitalijus Vaikšnoras, laikinasis KOP vadas pulkininkas leitenantas Artūras Leita.

Pasak ministro G. Kirkilo, lėktuvas bus priskirtas Karinėms oro pajėgoms ir pažymėtas jų simbolika. Tikriausia bus perkamas reaktyvinis laineris „Boeing 737“, nes Lietuvoje yra nemažai patyrusių tokio tipo orlaivių pilotų ir aptarnavimo

specialistų. Neseniai privatizuota bendrovė „Fly LAL“ (buvusios „Lietuvos avialinijos“) jau dešimtmetį naudoja kelių tipų „Boeing 737“ lėktuvais.

„Kadangi krašto apsaugai skirtų lėktuvų tokiems brangiems įsigijimams nepakanka, panašu, kad radosime išeitį — skolintis“, — sakė G. Kirkilas.

Ministras sakė, kad panašiu būdu — skolinantis valstybės vardu ir paskolą

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Sveikatos klausimais.

Nesiseka JAV

prezidentui.

Varguolės mokyklos.

Pakilti iki Dievo

troškulio.

„Exultate“ choras vyksta į Philadelphia, PA.

Jadvyga Damušienė

Lietuvos rekordų

knogoje. LR generalinio

konsulato pranešimas.

Darius išlaikė egzaminą.

LR ambasadoje —

monospektaklis „Poetė“.

Valiutų santykis

1 USD — 2.842 LT

1 EUR — 3.452 LT

Per 8 mėnesius gyventojų sumažėjo 15,000

Vilnius, spalio 29 d. (BNS) — Per aštuonis šių metų mėnesius Lietuvoje gyventojų sumažėjo 15,400.

Rugsėjo pradžioje Lietuvoje gyveno 3,410,000 gyventojų — 15,400 mažiau nei metų pradžioje.

Statistikos departamento duomenys rodo, jog Lietuvoje ir toliau gimsta mažiau gyventojų negu miršta. Sausio-rugpjūčio mėnesiais gimė 20,545 kūdikių — 238 mažiau negu per praėjusių metų tą patį laikotarpį.

Tuo tarpu per aštuonis mėnesius mirė 29,143 žmonės — 1,785 gyventojų daugiau nei 2004 metais. Daugiausiai žmonių miršta nuo kraujo-

takos sistemos ligų (15,924), piktybinių navikų (5,329).

Per aštuonis šių metų mėnesius susituokė 188 poros ir išsituokė 182 — 6 poromis daugiau negu per praėjusių metų tą patį laikotarpį.

Lietuvoje ir toliau vis daugiau išvykstančių gyventojų. Šių metų sausio-rugpjūčio mėnesiais iš šalies išvažiavo 11,268 gyventojai — tai 1,544 žmonėmis daugiau negu praėjusiais metais per tą patį laikotarpį.

Auga ir atvykstančių į Lietuvą žmonių skaičius.

Šiemet per aštuonis mėnesius atvyko 702 žmonėmis daugiau nei pernai, iš viso — 4,414 žmonės.

Afganistaniečiai atiduoda ginklus lietuviams

Vilnius, spalio 31 d. (BNS) — Afganistano Goro provincijoje, kur veikia Lietuvos vadovaujama atkūrimo grupė, tęsiasi vietos ginkluotų grupuočių nusiginklavimo procesas.

Į Lietuvos vadovaujamos Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupės stovyklą, lydint kariškių konvojui, buvo atgabenta amunicija. Apie šaudmenų sandėlių informavo ir šaudmenis Provincijos atkūrimo grupei savanoriškai perdavė vienas vietinių karo vadų.

Anot KAM pranešimo, nusiginklavimui vadovauja Afganistano valdžios institucijos. Pagrindinės pajėgos surenkant ginklus ir amuniciją bus Afganistano policija. NATO vadovaujamos Tarptautinės paramos saugumui pajėgos (angl. ISAF) prisidės prie šios kampanijos.

Amunicijos perdavimas tiesiogiai Provincijos atkūrimo grupei liudija, kad vietos gyventojai vis labiau pasitiki ISAF pajėgomis ir Lietuvos vadovaujamos Goro provincijos atkūrimo grupės kariais.

Provincijos atkūrimo grupėje tarnaujantys išminuotojai nuo birželio mėnesio pabaigos jau sunaikino virš dešimties tonų įvairių šaudmenų ir kitos amunicijos, kurią perdavė provincijos saugumo direktorato atstovai, vietos policija ir kariuomenė. Apie rastus sprogmenis Provincijos atkūrimo grupės atstovams pranešdavo ir vietos gyventojai.

Informaciją apie ginklų ir amunicijos sandėlius ir slėptuves Provincijos atkūrimo grupei teikia mobiliosios ryšio ir stebėjimo grupės.

S. Sondeckis žymi pedagoginės veiklos jubiliejų

Vilnius, spalio 31 d. (ELTA) — Vilniaus rotušėje pažymėtas profesorius Saulius Sondeckio pedagoginės veiklos 50-metis ir Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos, kurioje profesorius pradėjo pedagogo ir pasaulinio garso dirigento kelią, 60 metų sukaktis.

Progriniam koncerte S. Sondeckio diriguojamas M. K. Čiurlionio menų mokyklos kamerinis orkestras atliko specialiai parengtą programą — Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeus Mozart ir Dmitrij Šostakovič kūriniai.

Prisimindamas orkestro sukūrimo prieš pusę amžiaus aplinkybes maestro sako, kad tai buvo lemtingas posūkis ir jo kūrybinėje biografijoje, kadangi būdamas smuiko peda-

Saulius Sondeckis

Roko Medonio (ELTA) nuotr.

gogu jis nė nemanęs tapti dirigentu.

Su M. K. Čiurlionio menų mokyklos orkestru profesorius S. Sondeckis sieja nemažai sentimentų.

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-31-05

November 1, 2005

PERIODICALS

*****MIXED ADC 607
S73 FI GRANTS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Terapeutinė jogos programa (10)

Tęsinsys iš spalio 25 d.

Pagaliau priėjome prie kvėpavimo pratimų, kurie sanskrito kalboje (senovės indų) vadinasi „Pranajama“. Kvėpavimo pratimai yra labai svarbūs jogos sistemoje, todėl kiekvienas geras jogos mokytojas jiems skiria labai didelį dėmesį. Kas atrodo natūralu ir savaime suprantama, pasirodo ne taip lengvai pasiekama. Turiu prisipažinti, kad ir man pačiai teko susidurti su tam tikrais sunkumais. Visų pirma, kaip ir daugelis šios civilizacijos žmonių, mes skiriame labai mažą dėmesį kvėpavimui, o jeigu ir skiriame, tai nepakankamai, arba atliekame netaisyklingai.

Atkreipkite dėmesį, jei žmogus tik susinervuoja, pirmiausia ką jis daro, tai sulauko kvėpavimą, arba jo kvėpavimas pasidaro tankus ir paviršutinis. Turbūt daugeliui iš mūsų, patekus į nemalonią situaciją ar patyrus didžiulį stresą, teko išgirsti tokią frazę, kaip „kvėpuok giliai ir lėtai“. Ar nekyla toks klausimas, kodėl mes to griebiamės tik nelaimės atveju, o nesinaudojame tuo kiekvieną dieną?

Būtent to, taisyklingo, gilaus ir ramaus kvėpavimo ir moko joga. Dėl to žmonės, kurie užsiiminėja joga, įtraukdami kvėpavimo pratimus, tampa gerojai ramesni, gali ramiau priimti sprendimą net pačioje kebliausioje situacijoje ir išvengti nereikalingų problemų. Svarbiausia — apseiti be neigiamų emocijų, kurios taip nuodija mūsų kasdienybę.

Kas gi yra tas taisyklingas, gilus

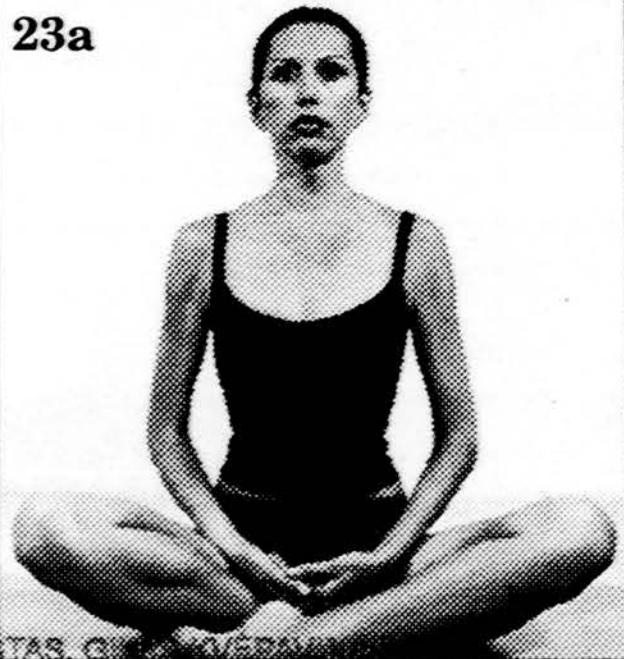
kvėpavimas? Pirmiausia, tai kvėpavimas ne krūtine, o pilvu. Tai ypač akcentuojama moterims, nes jos dažniau nei vyrai kvėpuoja krūtine.

Paprastas, gilus kvėpavimas (23a, 23b)

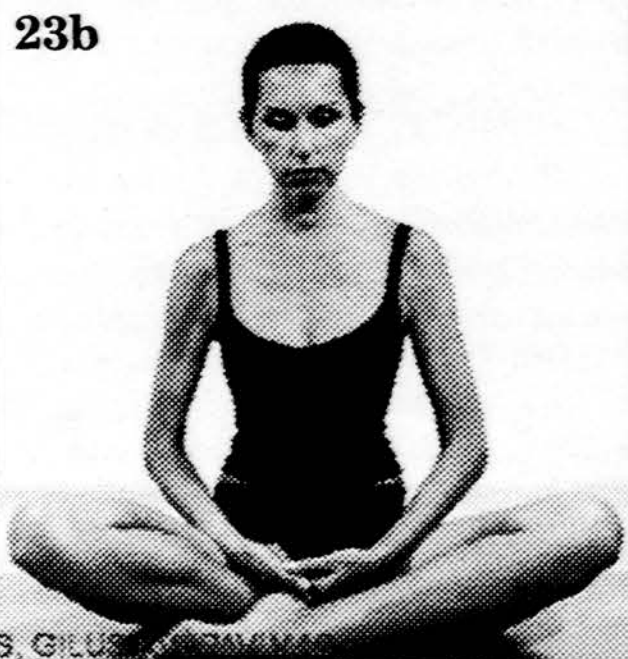
Atliekant bet kurį kvėpavimo pratimą, yra labai svarbu taisyklinga laikysena. Šį pratimą patartina daryti „Turkiškoje“ pozoje, tačiau taip pat tinka, atsigulus ant nugaros ir sudėjus rankas ant pilvo. Galima daryti atmerktomis akimis, o jei norima pasiekti dar didesnio efekto, galima užsimerkti ir susikoncentruoti tik ties kvėpavimu. Visą viršutinę kūno dalį mintyse padalinkite į tris dalis, po to — šonkaulių sritį ir galiausiai, pasiekite mentis. Stenkitės, kad tarp tų mintyse susikurtų trijų dalių nebūtų tarpų. Ta prasme, įkvėpimas būtų gilus ir tolygus. Pilvas, krūtinė ir menčių sritis turi prisipildyti oro. Įkvėpkite orą nosies šnervėmis, ir jauskite, kaip jis eina nugarine stemplės siena. Tai gana sunku paaiškinti, tačiau pasipraktikavus nesunku atlikti (Pav. 23a).

Iškvėpimas (Pav. 23b) atliekamas taip pat kaip ir įkvėpimas, tačiau atvirkštine tvarka. Pradžioje, išleiskite orą iš menčių srities, po to — krūtines ir galiausiai pilvo, išvaizduokite, kad pilvas priglundą prie stuburo. Šį pratimą atlikite keletą kartų. Stenkitės kvėpuoti ramiai ir, svarbiausia, lėtai. Šis pratimas iš pažiūros atrodo labai paprastas, tačiau yra be galo naudingas ir turi daugybę terapeutinių savybių.

23a

23b

IMANOMA KONTROLIUOTI KRAUJOSPŪDĮ

Kada nors ateityje kraujospūdį bus imanoma kontroliuoti elektros srove paveikus smegenis, teigia naują tyrimą atlikę mokslininkai. D. Britanijos mokslininkai pirmą kartą parodė, kad tam tikrą smegenų sritį dirginant įsodintais elektrodais galima prognozuojamai paveikti pacientų kraujospūdį. Trumpais elektros srovės impulsais buvo dirginama penkiolikos nemiegančių pacientų viduriniųjų smegenų sritis, vadina priedu pilkajai materijai (PPM). Pacientams nuolatinio skausmo gydymo tikslais jau buvo įsodinti smegenis dirginantys elektrodai.

Elektrodais sudirginus smegenis, sumažėjo kraujospūdis tiems pacientams, kuriems elektrodai buvo prijungti prie priekinės (ventralinės) PPM dalies. Pacientams, kuriems elektrodai buvo prijungti prie užpakalinės (dorsalinės) PPM dalies, dirginimas kraujospūdį padidino.

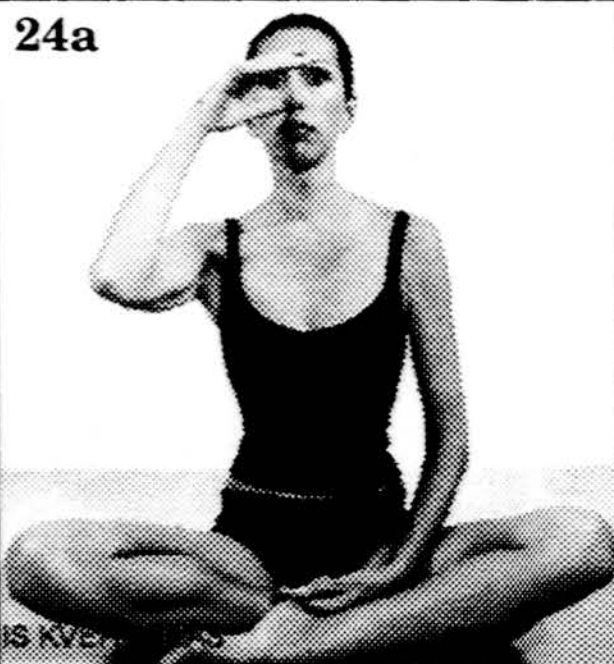
„Kol kas dar anksti tvirtai kažką teigti, bet šis pirminis atradimas yra labai įdomus“, — sakė Oxford universiteto (D. Britanija) neurochirurgijos skyriaus gydytojas Alexan-

der Green. Tačiau gydytojas taip pat įspėjo, kad elektrodų įsodinimo procedūra yra rizikinga ir 1 iš 300 atvejų pacientą ištinka insultas. Pacientams, kuriems įsodinami elektrodai, būtini gydyti rimtoms ligoms — pavyzdžiui, Parkinsono ligai — ši rizika yra priimtina. Bet pacientams, turintiems problemų dėl aukšto kraujospūdžio, tokia rizika nėra pateisinama.

Ankstesniais eksperimentais, vykdytais 1930 metais, nustatyta, kad, elektros impulsais dirginant PPM, galima iš dalies paveikti gyvūnų elgesį. Katėms dirginant šią sritį buvo sukelti kraujospūdžio pokyčiai ir „sustingimo“ atsakas. Dirginant žiurkių PPM, sukeliamas „gynybinis“ atsakas. A. Green mano, kad PPM gali dalyvauti širdies ir kraujotakos sistemos veiklos reguliacijoje ir ūmaus stresinio atsako sukėlimo mechanizme. Gali būti, kad iš dalies reguliacija atliekama keičiant kraujospūdį.

Mokslininkai pacientų smegenis penkias minutes dirgino 10 hercų dažniu, po to 3 minutes truko atstatymo periodas. Elektrodų skers-

24a

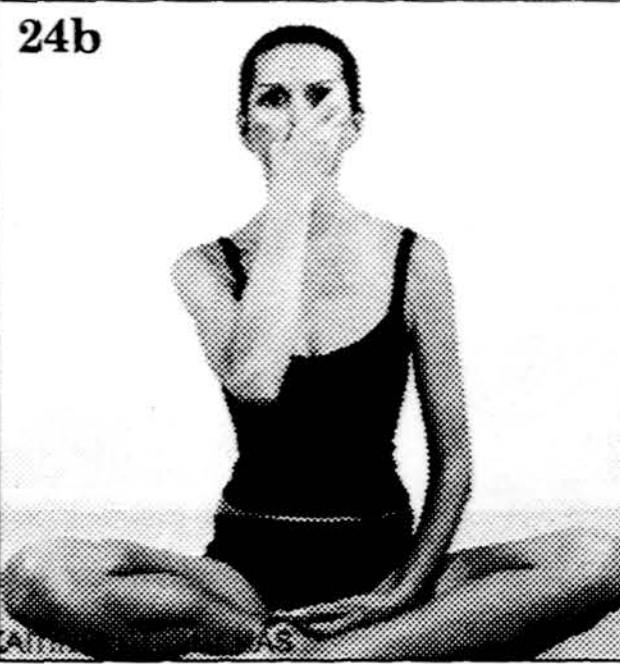
Jis sunormalizuoja vidinių organų veiklą, skatina ir gerina virškinimo sistemą, valo plaučius, ramina nervų sistemą.

Pakaitinis kvėpavimas (Pav. 24a, 24b, 24c)

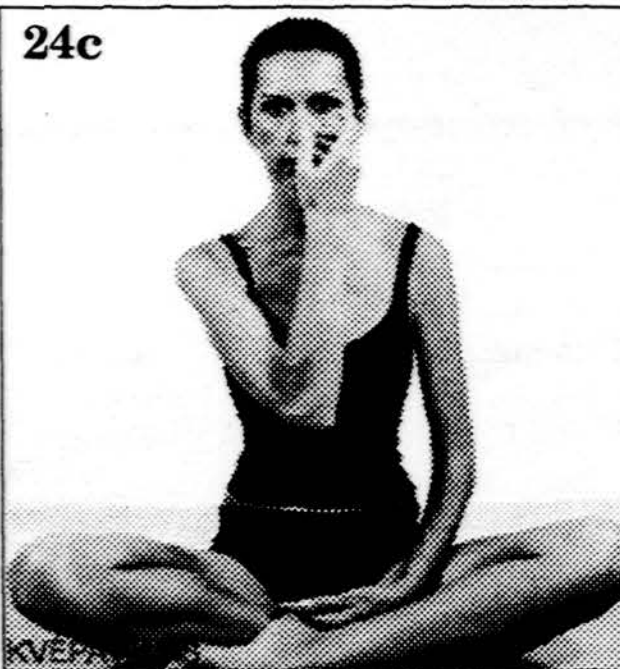
Atlikti šį pratimą patartina „Turkiškoje“ pozoje. Kvėpavimas atliekamas panašiai, kaip ir prieš tai aprašytame pratime, tik šiuo atveju įkvėpiame per vieną šnervę ir iškvėpiame per kitą. Atlikti šį pratimą, naudojame dešinės rankos nykštį ir mažąjį pirštėlį. Dešinės rankos nykščiu uždengiame dešinę šnervę ir lėtai, giliai įkvėpiame kairiąja, pradedant nuo pilvo apačios ir baigiant menčių sritimi (Pav. 24a). Akimirksniu, neatitraukiant nykščio nuo šnervės, mažuoju piršteliu uždengiame kairę šnervę (Pav. 24b), po to jį atitraukiame ir taip pat lėtai, kaip ir įkvėpiant, iškvėpiame orą per dešinę šnervę (Pav. 24c), pradedant menčių sritimi ir baigiant apatinę pilvo dalimi. Kad pratimas būtų tolygus ir nenutrūktų, atliekame jį atbuline tvarka. Neatitraukiant mažojo pirštelio nuo kairės šnervės, įkvėpiame orą dešine šnervė (Pav. 24c), akimirksniu, neatitraukiant mažojo pirštelio nuo kairės šnervės (po to jį atitraukiame), uždėdami nykštį ant dešinės šnervės ir iškvėpiame orą per kairę šnervę (Pav. 24a). Kartais šį procesą vadina „Pilnu ratu“.

Atlikite pratimą keletą kartų, t.y. keletą pilnų ratų. Iš pažiūros šis pratimas atrodo sudėtingas, tačiau pasipraktikavus, yra gana lengvai ir maloniai atliekamas. Kaip ir visi kvėpavimo pratimai, taip ir šis, turi daugybę terapeutinių savybių. Ypač gerai subalansuoja protinę ir dvasinę pusiausvyrą, jau nekalbant apie daromą didžiulę naudą vidaus

24b

24c

organų veiklai.

Jeigu tik yra mažiausia galimybė, atlikite šiuos kvėpavimo pratimus ramioje, gerai išvėdintoje patalpoje, o dar geriau — gryname ore. Nors su šiais kvėpavimo pratimais supažindinau tik programos pabaigoje, tačiau juos gerai galima atlikti ir pradžioje, prieš jogos „asanas“.

Aušrinė Kinkienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

ELTA

VARGUOLĖS MOKYKLOS

VYTAUTAS VOLERTAS

Netikėtai greitai atslūgo mūsų dėmesys paplūdimiams, kelionėms, giminių bei bičiulių lankymams. Dingo atostogų dienos, nejučiomis pirmyn slenka ruduo. Mokyklų autobusai narsto po gatves, svarbesnėse sankryžose rytais stoviniuoja vaikai su besišnekučiojančiomis motinomis, knygų maišai spaudžia žemyn vaikiukus, mokyklų skambučiai dirgina nervus — tiek įvairios maišaties, kad net smagu ją stebėti. O gal dar prisimename, kai patys, kaime, miestely ar mieste, stumdymiesi traukėme į mokyklas ir nuo veidų rugsėjyje braukinėjome voratinklius, skelbiančius vasaros mirtį? Gražus buvo laikas, o šiandien graudus tiems, kurie jį prisimena.

Ruduo, mokyklų metas, įskaičiuojant ir lituanistines. Būtinai jas įskaičiuojant! Varguolės lituanistinės, tokios svarbios ir daugelio nemėgstamos... Nemėgsta jų vaikai, nes per jas sutrumpėja žaidimų laikas. Nemėgsta kai kurie tėvai, nes prisideda nauja bėda: vežk kažkur savo prieauglį, degink benzina, gal net už tiltą ar greitkelių mokėk ir, žinoma, doleriu ar dešimčia prie mokytojų „algos“ pridedk. Nemėgstamos šios vargingos mokyklėlės. (Jas įvertina tik Lietuvos fondas.) Gal todėl apie jas šimet buvo mažai kalbėta lietuviškoje spaudoje? Net LB Švietimo taryba buvo labai atsargi tautinio auklėjimo paskatose.

Pas mus paskutiniausiais keleriais metais stipriai išaugo sporto reikšmė. Jis tapo panašus į nakties tamsą šaunamas raketos iškilmų metu. Sušvinta krepšininkai, sušvinta disko metikai, triukšmingai per sveitimų valstybių sienas veržiasi dviratininkai su kažkokiais preparatais. Apstu apie juos žinių, daug gerų. Žinoma, dėmesio susilaukia įvairūs seimūnai, korupcionieriai, pilietiniai kyšininkai. O kaip su tautiniu auklėjimu išsivijoje, t.y., su lituanistinėmis mokyklomis? Vaikai tyli ir tėvai beveik tyli. Seneliai bijo prabilti, kad nesupykdytų jaunesnių šeimoje. („Nesikiškite, čia ne jūsų reikalas!“) Taip ir keliaujame tyliukais į lietuvišką nirvaną.

Be lituanistinių mokyklų mūsų visuomenė neturės jokios ateities. Aukštas pozicijas pasiekti politikoje ir ekonominiame gyvenime, geru futbolininku tapti gali arabas, anglas,

japonas, žinoma, ir lietuvis. Bet visi tie svetimieji gudruoliai nebus girdėję apie Nemuną, Vilnių, Kuršių marias. O lituanistinės mokyklos galėtų šį trūkumą pašalinti. Jos ne tik palaiko lietuvių kalbą, bet ir kitais tautiniais klausimais jaunus lietuviukus tempia iš neišmanėlių jūros išminties glėbin. Jos įdiegia pojūtį lietuviams ir Lietuvai.

Kiek jos yra davusios iki šiol?

Deja, jų darbo vaisiai nebuvo gausūs. Dauguma buvusių DP vaikų iškriko, išsivaikščiojo, išplasnojo į visas puses. Geografiniai pakrikti vertė profesijos, bet tautiniai mirti nebuvo būtina. Nemaloni padėtis. Ir kodėl taip įvyko „išmintingiesiems“ antrabangiams, kurie pašapiu ir kaltinančius žvilgsniu žiūrėjo į kasyklų ir skerdyklų išvargintus savo vyresnius brolius? Tie patys klausimai, tada į pirmabangius kreipti, šiandien grįžo antrabangiams — kur dingo vaikai?

Buvo pavykusių ir užsispyrėlių jaunuolių, tada į tėvų kalbas nekrepusiu dėmesio. Kiti, po Amerikos platybės blaškydamiesi, netyčia pamiršo savo kilmę. Treti apie tą kilmę nieko nežinojo, nes tėvai neturėjo laiko nei juos į lituanistines mokyklas siųsti, nei su jais ramiai pasikalbėti. Taip ir sutrupėjome, kaip susenusios duonos rieki.

Žinoma, šiandien dar daug yra gerų moterų ir gerų vyrų, tada vaikais vadintų, kurių išmintis ir energija varo mūsų gyvenimą. Daug ir tų žmonių vaikų šiandien lietuviškai pakalba, paskaito, nes jie, kaip ir naujai į JAV atvykusiųjų gražūs berniukai ir dar gražesnės mergaitės, šiandien yra lituanistinių mokyklų lankytojai. Bet ar jie visi subėga į šias mokyklėles, kad ne tik pasimokyty, bet kartu pabuvotų ir pažaištų? Ne, ne visi. Yra įvairių rimtų priežasčių, bet pasitaiko ir klouniškų atvejų. Pvz., susipyksta dėl kokios smulkmenos tėvai, tad palieka ir savo vaikus namuose, kad jie mokykloje nesusitiktų su „nenaudėlių“ jaunimu. Ambicijos yra brangiau vertinamos už tautiškumą.

Ar užtenka lituanistinėms mokykloms dėmesio, paskatos ir kalbų apie jas? Gal Lietuvoje išsivyravusi korupcija, keistai įdomūs seimūnai, pasipūtėliai valdininkai užgožia mūsų mintis? Žinoma, tai yra šiek tiek rūpestėliai kalbantys apie Lietuvą, bet savų vaikų auklėjimas yra ne tik pats svarbiausias rūpes-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kad nesiseka, tai nesiseka

Niekas negali paneigti, kad prezidentu George W. Bush Amerikos piliečiai nusivylę, nebeįsitiki. Jo populiarumas kritęs gerokai žemiau 50 proc. ir vis dar slenka pakalnėn. Baltieji rūmai ne be reikalo susirūpinę, o su jais — ir Respublikonų partija. Kai kurie Atstovų rūmų nariai, dar neseniai bet kokiam politiniame renginyje besistengę atsirasti arčiau prezidento, kad būtų nufotografuoti ar nufilmuoti, dabar jau pradeda šalintis, tarytum vengdami bet kokios sąsajos su jo politika. Nori jie ar nenori, prezidento populiarumas turi įtakos ir partijos, ir jos narių patrauklumui. Tad galime laukti pasikeitimų Vašingtone ir pastangų atsiradusių vingius ištiesinti.

Pastarųjų kelių dešimtmečių būvyje JAV prezidentams antroji kadencija buvo nesėkminga, nors pirmosios metu užsirekomendavo teigiamai. Prisiminkime prez. Richard Nixon ir jo „Watergate“ skandalą; prez. Ronald Reagan, kurio pirmoji kadencija pasižymėjo ypatingu veržlumu ir sugebėjimu tvarkytis su Amerikos priešais, įskaitant Iraną, pagrobusių JAV ambasados darbuotojus ir laikiusių juos įkaitais, o taip pat Sovietų Sąjungą, kurią išgąsdino griežta R. Reagan laikysena ir „žvaigždžių karo“ užuominos, bet antrasis tarpas Baltuosiuose rūmuose atnešė tik kritiką ir problemas; Bill Clinton, kuris pirmosios kadencijos metu užsirekomendavo kaip sumanus ir daug gyventojų gerovei pasitarnavęs prezidentas, antrąją baigė su gėda dėl „nuotykių“ su Monica ir kitų nesklaidumų. Tai tik trumpas žvilgsnis į netolimą praeitį — istorijos puslapiuose, pavyzdžių rastume daug daugiau, kai aukščiausi JAV valdžios pareigūnai išnaudojo savo poziciją savanaudiškiems ar pasipelnymo tikslams.

Pirmąją kadenciją prez. George W. Bush žavėjosi ir amerikiečiai, ir užsienis, ypač dėl jo tvirtos laikysenos 2001 m. rugsėjo 11-osios tragedijos metu ir tuoj po jos, nedelsiant paskelbus kovą tarptautiniam terorizmui, ieškant kaltininkų net tolimajame Afganistane. Sunku būtų įsivaizduoti Baltuosiuose rūmuose kitą asmenį, taip sumaniai ir griežtai stojusį

ginti savosios šalies interesus. Prez. Bush nusipelnė simpatijų ir padėkos iš Vidurio bei Rytų Europos valstybių, nes rėmė jų siekius įsijungti į NATO ir nebijojo Maskvai rėžti į akis tiesą dėl kišimosi į buvusių sovietų pavergtų šalių vidaus reikalus.

George W. Bush buvo pirmasis JAV prezidentas, apsilankęs Lietuvoje. Daug kartų jis apie Lietuvą ir jos prez. Valdą Adamkų yra pasakęs gražių žodžių. O visgi... Net ir didžiausias dėkingumas negali uždengti antrosios prez. Bush kadencijos nesklaidumų. Kur bepasisuksi, vis nesėkmės — tiek gamtos, tiek ir Vašingtono politikos padiktuotos.

Nepaisant nuolatinio prezidento optimizmo ir tvirtinimų, kad karas Irake netrukus baigsis, nes irakiečiai jau įžengę į demokratines santvarkos rūmus, Amerika kasdien skaičiuoja žuvusius savo karius (per 2,000). Nepaisant įtaigojimų, kad JAV ekonomika vis gerėja, pragyvenimo lygis kyla, uraganai „Katrina“ ir „Rita“ atidengė pačius nemaloniausius kasdienybės sluoksnius: nepaprastą nusiaubtų vietovių gyventojų skurdą, kuris ten „lapojo ir vartus kilojo“ dar prieš šias gamtos nelaimes, o taip pat vietinės ir Vašingtono biurokratijos nesugebėjimą padėti nukentėjusiems.

Harriet E. Miers, asmeniškai prezidento advokatė ir jo pasiūlyta kandidatė į Aukščiausiojo teismo teisėjos Sandra Day O'Connor vietą, susilaukė tiek daug pasipriešinimo ir iš demokratų, ir iš konservatyviųjų respublikonų, kad ji savo kandidatūrą atsiėmė, dar neprasidėjus apklausoms Senate.

O kaip su I. Lewis Libby, Jr, viceprezidento Dick Cheney artimiausiu bendradarbiu? O kaip su prez. George W. Bush patarėju ir bičiuliu Karl Rove... Nėra abejonės, kad šiuo metu Respublikonų partija nesutaria dėl kai kurių labai svarbių klausimų, todėl reikės nemažai pastangų, kad vėl išviešpatautų vienybė. Prieš prez. Bush stovi nemažas iššūkis, nes nuo jo priklausys ir būsimųjų rinkimų pasekmės: demokratai tikrai pasistengs iš kiekvienos adatos vežimą priskaldyti ir piliečių simpatijas pakreipti savo pusėn.

tis, bet ir didelis, sunkus įpareigojimas. Lituanistinė mokykla jaunuose žmonėse palaiko gimtąją kalbą, pramoko juos skaityti ir rašyti, supažindina su mūsų įdomia istorija ir įpratina vaiką ar jaunuolį būti lietuviškoje aplinkoje. Kas ten įpras, lietuviškos aplinkos visur ir visada pasigedęs ieškos. Namų neužtenka. Mokykla yra tarsi oras plaučiams, ne priverstinai į juos pompuojamas deguonis. Ji formuoja asmenybę ir asmenybei artimą aplinką, kuri lieka atmintį visą amžių.

Valstybiniame gyvenime daugiausia dėmesio kreipiama į valstybės saugumą ir į švietimą. Mūsų, išeivių, atveju šios dvi funkcijos gali būti sujungtos į vieną, nes valstybės gynimas čia tampa priešinimusi

nutautejimui. Tai yra šeimos ir tautinės mokyklos, lituanistinės, uždavinys. Visuomenė gali turėti šiek tiek įtakos šeimai, o mokykla visada buvo visuomenės pareiga. Be visuomenės pastangų uždaras mokymas ir auklėjimas net ir pavyzdžiuose šeimose būna panašus į šiltadarį, įrengtą didelio ažuolo pavėsy.

Išsivijai sumažėjo politinės pagalbos įpareigojimai Lietuvos valstybei. Nereikia demonstruoti, dažnai Vašingtone lankytis, įvairius memorandumus rašinėti ir siuntinėti. Čia atlaisvintą visapusę energiją reikia perversi į lituanistinį auklėjimą bei ieškojimą naujų kelių. JAV LB yra parodžiusi, kad veiklos perorganizavimas jai pasiseka.

Maironio lit. mokyklos (Pasaulio lietuvių centras, Lemont, IL) mokiniai pietų pertraukos metu.

Indrės Tijūnelienės nuotrauka.

PAKILTI IKI DIEVO TROŠKULIO

Naujamiestis ir Berčiūnai — nedideli miesteliai netoli Panevėžio. Tačiau jie jau yra tapę traukos centru tiems Lietuvos žmonėms, kuriems krikščioniškosios vertybės yra patikimiausios gyvenimo gairės. Naujamiestio ir Berčiūnų ypatingą aurą kuria klebonas kun. **Algirdas Dauknys**. Sudėtinga trumpai pristatyti šį dvasininką. Bet visgi: kun. Algirdas Dauknys yra poliglotos, mokantis anglų, prancūzų, rusų, lenkų, italų, ispanų, lotynų, graikų, hebrajų kalbas, intensyviai studijuojantis arabų kalbą. Be Kauno kunigų seminarijos, yra baigęs Briuselio teologijos institutą, ten įgijęs teologijos licenciato laipsnį. Gyvai besidomintis įvairiomis meno šakomis, filosofija, naujausiais gamtos mokslų atradimais. Puikus pašnekovas, sugebantis visiškai pasinerti į pokalbį, spontaniškai reaguoti į pašnekovo išsakytas mintis, zavėti intelektualiniais ekskursais, patituoti F. Dostojevskį ar R. M. Rilke originalo kalba.

Panevėžio apskrities žmonės kun. Algirdą Dauknį pernai išrinko europietišiausiu žmogumi. Matyt, viena priežastis, kodėl šiai nominacijai buvo pasirinkta jo kandidatūra, buvo ta, kad kunigas Naujamiestyje įkūrė pirmąją Lietuvoje Europos mokyklą. Tokios mokyklos įkūrimo idėja ir buvo pokalbio su kunigu Algirdu Daukniu „išeities taškas“.

— Prašom papasakoti apie Europos mokyklos įkūrėją, mokyklos atsiradimo aplinkybes.

— Europos mokyklos įkūrėjas yra kunigas jėzuitas Pier Van Stapen. Jis daug dėstė mokykloje ir nusivylęs galop ištare: neįmanoma perduoti Dievo mokyklos suole, nes kliudo tam tikri mokykliniai kompleksai, kurie tarsi paralyžiuoja Gerosios Naujienos funkcionavimą. Van Stapen netgi susirgo depresija, pamatęs, kad jo pastangos neduoda vaisių.

Tuomet jis įkūrė keletą bendruomenių Prancūzijos pietuose tarp atokių tarpeklių. Į tą kalnuotą rajoną jis pasikvietė grupelę draugų. Ir jie ėmėsi atstatyti begriūvantį kaimą. Vietiniai gyventojai jau buvo puolę į neviltį, nes pas juos niekas anksčiau neatvažiuodavo, niekam jie per daug nerūpėjo. Ir P. Van Stapen su savo bičiuliais pastebėjo dideles permainas žmonėse: juos suvienijo bendras darbas, bendra malda, bendruomeninis gyvenimas.

Kadangi efektas buvo labai pozityvus, P. Van Stapen įkūrė antrąją tokią bendruomenę Briuselyje. Toji bendruomenė suvienijo įvairiose Europos institucijose dirbančius žmones.

— Kokia būtų Naujamiestyje įkurtos Europos mokyklos specifika? Juk tokios mokyklos idėja turėtų būti pritaikyta konkrečiai aplinkai, situacijai?

— Mūsų mokyklos inspiracijoje — Pier Van Stapen idėjos ir Robert Schuman palikimas. Mes matome, kad kai kurios Europos Sąjungos kūrėjų idėjos yra užmirštos, išduodamos. Todėl ryžtamės apie tai kalbėti. Robert Schuman 1959 m. gegužės 9 d. yra parašęs deklaraciją, kurioje teigė: jeigu net ir puikiai funkcionuojančioms struktūroms, mechanizams biurokratišioms aparatams nepavyks įkvėpti sielos, projektas gali būti pasmerktas žlugimui.

Kun. Algirdas Dauknys

Europos mokykla Naujamiestyje yra įkurta su Panevėžio apskrities Europos informavimo centru. Jo direktorė Alina Misiūnienė pasiūlė imtis bendro projekto — per meną: poeziją, tapybą, plastines formas kalbėti apie Europos vertybes.

Europos mokyklos projektas yra kelių pakopų. Pirmiausia, tai vasaros stovykla, į kurią atvyksta jaunimas iš Lietuvos ir Belgijos. Pastebėjome, kad lietuviai dar neblogo įtaką belgams ir atvirkščiai.

— Ką mūsieškiai pirmiausia gali duoti belgams?

— Tai, ką jie jau yra praradę. Natūralų, žmogišką bendravimą. Mes dar neišpardavėme, neiššvais-tėme savo tėvų, protėvių, senelių palikimo. Mokėjimo priimti, bendrauti, dalintis. Ten širdies bendravimo jau reiktų ieškoti.

— Kaip Jūs, dirbdamas su jaunimu, vertintumėte jaunimo dvasinių vertybių skalę? Ar jaunimui yra svarbios dvasinės vertybės?

— Negalėčiau atsakyti viena-reikšmiškai. Yra tam tikra mokyklos programa ir mes kviečiame į ją įsijungti. Kartais galvoji, kodėl tie vaikai čia atvažiuo? Juk jie galėtų dūkti, maudytis, kvailioti, gerti. Mokyklos durys atviros, visi laukiami, jeigu nepažeidžiama mokyklos drausmė. Kai kurie vaikai į stovyklos gyvenimą įsijungia labai aktyviai, kai kurie — po ilgesnio laiko.

Neseniai atlikome tokį idomų praktinį darbą. Pradžioje buvo pristatytas popiežiaus laiškas jaunimo dienoms Kolne, o po pietų vyko praktiniai užsiėmimai. Nuvaziavome lėlių teatro traukinuku į Panevėžį ir ieškojome, kas Panevėžyje reprezentuoja sielą, kas veidą ir kas širdį. Vėliau vyko į Burbiškio dvarą ir klausėme, „kas gi tas dvaras yra, širdis, veidas ar siela?“ Išivaizduojat? Tai nėra vien tik pramoga, nes mąstome, kokia metafora geriausiai tiktų. Čia galima nuslysti į fantastiką be ribų. Bet reiktų suvokti šių metaforų etimologiją. Kas yra širdis? Tai — kas varinėja kraują, variklis. Sustoja širdis, nebėra ir gyvybės. Kas yra siela? Siela — vienybės išraiška. Tai, kas mus visus jungia į bendruomenę, kas mus daro atsakingus vieni už kitus. Kas yra veidas? Tai tarsi užsienio reikalų ministerija, tai mūsų kūno vieta, kuria bendraujame su kitais žmonėmis. Ištikus pavojui, grėžiamės veidu. Jeigu gera žinia, irgi atsi-grėžiame veidu.

Kalbėdami apie R. Schuman palikimą, mes bandėme išsiaiškinti, ką jis norėjo juo pasakyti. Tai iš tiesų yra semantinė hermeneutika, ir tu privalai labai konceptualiai suvokti, apie ką kalbi, kaip supranti metaforas ir labai žemiška kalba tai padaryti. Kai matai konkrečius siluetus, architektūros kūrinius, tai, be abejonės, yra veidas. Sielos nematome, nes siela — žmonių bendravime.

— Kokia yra Jūsų metodika dirbant su jaunimu, diegiant jiems krikščioniškasias vertybes?

— Aš nežinau, ar turiu savo metodiką. Jeigu ir turiu ją, tai, jeigu ir priečiau su tuo pačiu amplua prie kiekvienos stovyklos vaikų, mano pastangos būtų pasmerktos nesėkmei. Kiekvieną kartą turi prieiti prie žmogaus be savo ankstesnio įdirbio. Antraip iš tavęs labai greitai gali pasityti. Iš tavo patirties, tavo praktikos. Nurašyti. Vaikai žino, kaip tai reikia padaryti!

Šiomet mes bandėm išgyventi ne tik be alkoholio, bet ir be kortų, be ausinukų, radijo klausymosi, muzikėlių, be televizoriaus. Vienas vaikinukas, baigiantis stovyklą, pasakė: „aš ir nepastebėjau, kad per visą laiką mes nežiūrėjom TV! Man tai buvo įdomu“.

— Jūs liekate ištikimas savo principams, pedagoginėms nuostatomis, bet keičiate „prieįimą“ prie vis kitų jaunų žmonių?

— Būna atvejų, kai suprantau, kad esu visiškai bejėgis pakeisti vidines žmogaus nuostatas. Tada prisimenu senąjį šventųjų metodą — tuos žmones, kurie gyvena stovykloje, pavesti Dievui. Bandyti kalbėtis su žmonėmis, kad geriausiai juos gali suprasti Dievas. Dievas labiausiai ištikimas savo meile. Šioje stovykloje bandėme prieštarauti tam, kas neatitinka mūsų vertybinių principų. Tai ne prieštaravimas dėl prieštaravimo, bet parodymas, kad tau skauda. Tavo vienintelė reakcija — skausmo liudijimas. Kalbėti su Dievu apie tuos žmones. Ir skūstis Dievui, pavesti Dievui. Kviesti, kad Jis darbuotųsi žmonių širdyse. Deja, mums nėra lemta pasiekti žmogaus širdies.

Ruošiantis jaunimo dienoms Kolne, labai šviesaus žmogaus evangelizatoriaus iš Belgijos Josefo Basteno ir mano kalbėjimas rėmėsi popiežiaus tekstais apie tai kaip mūsų

gyvenimas blaškosi tarp dviejų paradigmu: pareigos ir troškimo. Kalbėjome, kad troškimai nebūtų netikri. Labai svarbu išgryninti troškimus, kad jie pakiltų iki Dievo troškulio, galingo Dievo troškulio. Tada viskas atsistotų į savo vietas. Norėtume, kad mūsų stovykla prisidėtų prie Dievo ieškojimo, kad žmoguje būtų atblokuotas Dievo kodas, kad jis kalbėtų visa jėga. Ir padėtų jauname žmoguje „surikiuoti“ visa kita.

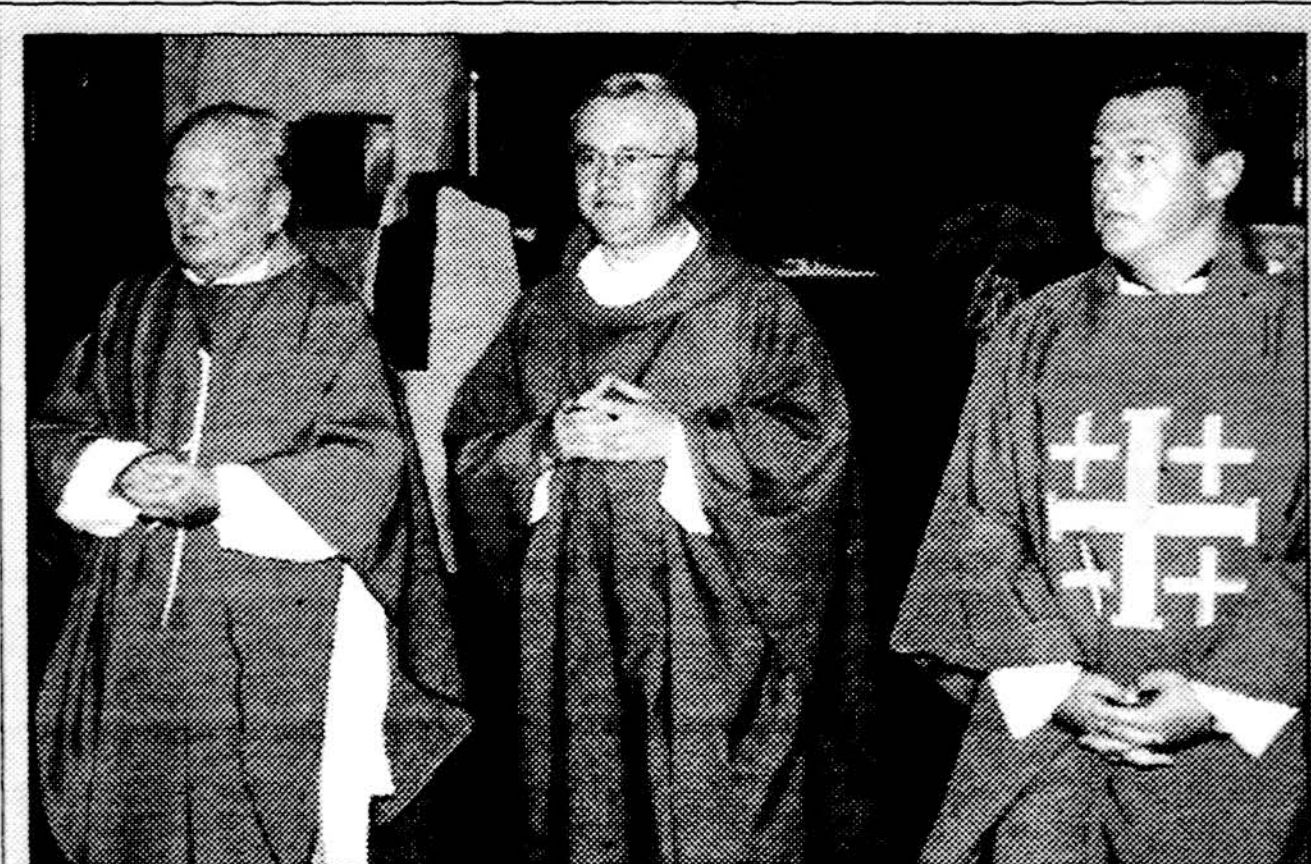
— Ką turite omeny, sakydamas „išgryninti troškimus“?

— Mums daug kas įdomu, kol esame jauni. Pasišnekėti vakarais, neplauti indų, valiūkiškai pereiti per miestelį. Ir tai nėra uždrausta. Bet, pvz., vaikas blogai išplovė indelius, o kitas pastebėjo — taukuoti puodeliai! Išsiaiškinom, kas neišplovė, ir tam vaikui nelabai smagu buvo. Mes esame viena grandinė, tad negalime gyventi izoliuotai vieni nuo kitų. Gal „šokti“ iš karto prie Dievo troškulio labai iliuziška, bet jeigu žmogus pradeda kalbėti su savo Dievu, atlieka išpažintį — Dieve, aš nusidėjau čia ir čia... Ar gali būti tobulesnė metodika, ką mes galime daugiau, jeigu pats vaikas pradeda kalbėti su savo Dievu? Mūsų paskirtis — palydėti žmogų į Dievo Šviesos konstituciją. Kad jis pradėtų tvarkyti savo gyvenimą Šviesoje, o ne paslapčiomis. Kai grynėja širdies ryšys, žmogus pradeda kitaip bendrauti. Pats nuostabiausias dalykas — vaiko širdis. Jo siekimas gyventi su Dievu. Ir pasaulis iš tikrųjų tada taps geresnis. Žmonės, esantys prie tokių vaikų, negali nesikeisti, nes tokių vaikų skausmas turi ypatingą galią.

Žmogus neretai blaškosi tarp minios balso ir sąžinės balso. Lygiai taip pat jis blaškosi tarp pareigos ir troškimo, bet išgryninkime troškimus ir nebereikės blaškytis. Tada pareiga labai gražiai interferuos su troškimu. Jeigu pareiga „užmuša“ dvasią, tai, vadinasi, yra kažkas nenormalaus. Gal tiesiog reikia at-rasti pareigą ir išgryninti troškimą. Krikščionio pozicija nėra moralistinė arba stoiška pozicija. Ne iškėlus galvą eiti per pasaulį, bet bandyti prakalbinti žmogaus širdies stygą, kad jomis suskambėtų Dievo melodija. Kad Dievas galėtų kalbėti žmogaus širdyje.

— Labai dėkui Jums.

Kalbėjosi Birutė Janulevičiūtė-Ivaškevičienė

JAV LB XVII Tarybos sesijoje iškilmingas Mišias Dievo Apvaizdos, Southfield, MI, parapijoje koncelebravo (iš kairės): Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Ričardas Repšys, Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos (Chicago) vikaras kun. Jaunus Kelpšas. Jono Urbono nuotrauka.

KAUNO ARKIVYSKUPIJOS KUNIGŲ SUSIRINKIMAS

Spalio 12 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje vyko pirmasis po vasaros pertraukos kunigų susirinkimas. Jo metu Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius paskelbė tądien jo pasirašytą dekretą „Dėl sielovados tarp silpną ryšį su paraprijomis turinčių tikinčiųjų“.

Arkivyskupijos kunigams pristatydamas šį dekretą ganytojas sakė, kad paskelbti jį norėjo matydamas, jog kunigai, atlikdami savo sielovadines pareigas, dažnai susiduria su tokiais tikinčiaisiais, kurie beveik nieko nežino apie savąjį tikėjimą, priklausomybę paraprijai. Jie tik prašo kuo greičiau ir gražiau suteikti vieną ar kitą patarnavimą — pakrikštyti, sutuokti, palaidoti ir t.t. Ganytojo teigimu, tokie žmonės mano, kad kunigas privalo patarnauti taip, kaip jie prašo, o kartais net reikalauja. Dėl to neretai kyla ir konfliktai, nepasitarnaujantys nei tiems nuo Bažnyčios nutolusiems tikintiesiems, nei pačiai Bažnyčiai.

Arkiv. S. Tamkevičius pabrėžė, kad tokių aplinkybių akivaizdoje turime laikyti vienos bendros taisyklės: patarnavimų prašančius

žmones, ypač stokojančius religinio sąmoningumo, reikia laimėti bažnyčiai, bet ne nuo jos nutolinti. Tačiau čia pat ganytojas pastebėjo, kad net geriausių tikslų negalima siekti bet kokia kaina, pataikaujant žmonėms, paliekant juos dvasinėje tamsumoje. Visuomet išlieka pareiga evangelizuoti bei katechizuoti besikreipiančius žmones, o sakramentus teikti tik tinkamai tam pasirengusiems asmenims. „Kunigas, nors ir gražiausiai patarnaudamas tikintiesiems, tačiau apleisdamas katechezę, rizikuotų atsistoti greta mūsų dienų astrologų ar būrėjų iš kavos tirščių ir būtų atsakingas už tai, kad laisvoje Lietuvoje užaugtų krikščioniškojo tikėjimo nepažįstanti karta“, — sakė arkivyskupas.

Dekrete teigiama: „Jokie sielovadiniai motyvai nepateisina Krikšto ar Santuokos sakramento teikimo ne bažnyčiose, o egzotinėse vietose. (...) Bažnyčiai visuomet kenkia per didelis kunigų medžiaginis suinteresuotumas, kurio vedami, jie nesutinka leisti tikintiesiems priimti sakramentus kitose bažnyčiose. (...) Siekiant išvengti medžiaginio suinteresuotumo, priimant auką už sakramentų teikimą svetimų paraprijų tikintiesiems, kunigas sau tepasilieka tik pusę aukos, o likusią dalį teskiria paraprijos katechetui arba Katechezės mokyklos išlaikymui. (...) Teikti Krikšto, Sutvirtinimo ir Santuokos sakramentus gerai neparuoštiems tikintiesiems yra sielovadinis nusikaltimas. (...) Už tikinčiųjų parengimą sakramentams yra atsakingas juos teikiantis kunigas. Siekiant besikreipiančiuosius laimėti savo paraprijai, reikia naudoti ne prievartos priemones, pavyzdžiui, neišduodant krikšto ar laisvo stovio pažymų, bet visiems tikintiesiems patarnauti, kad jiems kuo mažiau kiltų noras ieškoti patarnavimų kitose bažnyčiose“.

Apibendrinamas šio dekreto nuorodas Kauno arkivyskupijos ganytojas išreiškė viltį, kad jos padės kunigams ir silpną ryšį su Bažnyčia turintiems tikintiesiems geriau suprasti vieniems kitus, kad būtų kuo vaisingiau pasinaudojama Bažnyčioje esančiais dvasiniais turtais. „Mūsų pareiga padaryti visa, kas nuo mūsų priklauso, kad besikreipiančius žmones laimėtume bažny-

čiai, o priimami sakramentai nešėtų kiek įmanoma daugiau vaisių“. Visą dekreto tekstą skaitykite: <http://kaunas.lcn.lt/08/dekretai/index.html>

To paties susirinkimo metu Kauno arkivyskupijos generalvikaras bei arkivyskupo augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas kunigams pristatė neseniai Lietuvos vyskupų konferencijos Liturginės komisijos parengtus bei išleistus tris apeigynus: „Atgailos apeigos“, „Ligonų patepimo apeigos“ ir „Pastoracijos gairės“ bei „Šventoji komunija ir Eucharistijos slėpinio kultas ne Mišių metu“. Pristatydamas šiuos dokumentus ir atsakydamas į kunigų klausimus vysk. J. Ivanauskas pasidžiaugė, kad apeigynai paskelbiami Eucharistijos metais ir paskatins tiek kunigus, tiek ir visus tikinčiuosius dar didesnei pagarbai Eucharistijai bei įpareigos šiuos didžius tikėjimo slėpinius kuo pagarbiau švęsti liturgijoje.

Arkivyskupijos kunigų susirinkimas kurijoje užbaigtas bendra malda bei pietumis.

Darius Chmieliauskas

Albinas labai domėjosi Gargždų naftos šaltiniu, jautė, kad naftos atradimas būtų buvęs didelis laimėjimas Lietuvai. Įdėjo ir savo įnašą į grėzimo išlaidas, palaikė ryšį su „Geonafos“ direktorium R. Vaitiekūnu. Deja, negalėjo įveikti sustingimo, grėzinio buvo atsisakyta.

Sėkmingai išsivystė jo įkurta Kupiškio lentpjūvė. Ten dirba penkiasdešimt žmonių, iš jos pragyvena.

Albinui buvo svarbu, kad įmonė dirba, kad Lietuva tampa gyvybingesnė. Apie Šeimos kliniką jis atsiliepdavo su gailestio tonu. Galbūt klinikos vadovai pasinaudojo Albino gera valia ir jo nerūpestingumu lešų atžvilgiu. Dabar, po Albino mirties, Šeimos klinikos turtas yra anstolio rankose.

Gydytojas — „nusikaltęs lituanistas“ stengėsi kaltę išlyginti, savo lėšomis surinkdamas ir išleisdamas knygas tų autorių, kurie patys jų išleisti negalėjo. Tokiu būdu knygų lentynose atsirado V. Mačernio „Poezija“, A. Maceinos „Kultūros filosofija“, R. Mikutavičiaus „Kad Lietuva neišsivaikščiūtų“, V. Šlaito „Rudenio vėjas“, A. Pauperonio (kuris buvo Šmulkščio dėdė) „Pasakėčių atšvaistos“, P. Aukštikalnytės „Sugrįžimai“. Iš viso Albinas išleido 10 knygų.

Dvi knygos, išleistos jau Panevėžyje, yra paties Albino kūryba. Tai „Negirdėtos ir neregėtos pasakos“ ir „Laiškai vaikų karalystei“...

Pasakų knygoje Albinas įlieja ir savo pavarde. Esą senovėje stiprus išplėšė iš kryžiuočio rankų durtuvą — „štikį“, išblaškė jį didžiulį būrį, šoko ant priešų arklio ir, kaip nugalėtojas, aukštai iškėlęs savo ietį — „šmalštikį“ įjojo į Jotvingių kaimą. Prie savo namo prikėlė „šmalštikį“, gavo „Šmalštikio pravardę, kuri ilgainiui pavirto į Šmulkštį.

Albino „Pasakose“ lietuvių tauta nevaržomai idealizuojama. Savo vientisą pasakojimą jis skirsto į jotvingių, sėlių, prūsų, kuršių pasakas. Jis kreipiasi į vaikus ir jiems pasakoja apie seniausius tautos gyvenimo laikus. Skaitytojas gauna pajusti lietuvių dvasios raidą, jų pasaulėjautą. Senovės baltai nežinojo rašto, neturėjo stabų, nesatė šventyklų. Jie garbino šventą paslaptį, tai pirmąpradžiai ugnies, gyvybės, dausų, gintaro, laumių, Mindaugo, Gedimino, Kęstučio, jotvingio Žvygato vaizdiniai. Sausiems Lietuvos istorijos įvykiams čia vietos nebelieka, į vaiką kreipiasi gyvosios Lietuvos dvasia.

Apsigyvenęs Panevėžyje (1994 m.), Albinas nesustojo ieškoti Lietuvos. Tai buvo jo Lietuva platesne prasme — visa Aistija, Prūsai, Jotvingiai, Sėliai, Aršiai, Žemaičiai, Adruviai... Tokios

PASKUTINIS JOTVINGIS

DR. RIMVYDAS SIDRYS

Nr. 3

Lietuvos pėdsakų surasti jis išsirengė į Pskovą.

Pskovą ir jo apylinkes 13 ir 14 šimtmečiais valdė lietuviai. Kunigaikštis Daumantas 1266 m. ten pastatė pilį, aptvėrė miestą mūrine siena, kuri išsilaikė iki šiol, ir yra tebevadinama Dovmontovo gorod. Iš Pskovo Albinas parsivežė daug fotografijų, bet Lietuvos nuotakų nerado.

Daug geriau jam sekėsi sėlių krašte. Pataikė nuvykti į Mažvydo biblioteką, kada ten vyko Tatjanos Žukovskajos atvežta paroda apie Gercigos pilį. Tatjana buvo lietuviškos kilmės ir Albinas su ja rado bendrą kalbą. Apie tą pilį rašė Henrikas Latvys, gyvenęs ir rašęs Livonijos ordine prieš 800 metų. Pilis stovėjo ant dešiniojo Dauguvos kranto, 160 kilometrų į rytus nuo Rygos.

Albinas užsidegė nauja energija, čia jis galės iškelti lig šiol mažai žinomą aisčių kultūros padarinį. Ne, ši syki knygos nerašys, sukurs filmą. Su filmo darbu A. Šmulkštys šiek tiek patyrė. Dar Amerikoje gyvendamas, jis buvo pagaminęs filmą „Dvylika brolių juodvarniais laksčius“. Deja, per 10 metų filmas visai išbluko, rodymui nebetiko.

Nuvažiavęs į Latviją, dr. Albinas, laimingai sutapimu, susipažino su kitu aisčių kultūros gerbėju. Žurnalistas Agris Liepinis Lielvardės pilikalnyje statė medinę pilį. Jos statybai nebuvo panaudota nei viena vinis. Liepinis leido Albinui Lielvardės griuvėsių fragmentus įkūnyti filme: „O, Gercige“. Filmo operatorius buvo Jonas Cergelis, apranga, dekoracijos buvo skolintos iš Lietuvos Valstybinės televizijos. Siužeto faktai buvo paimti iš H. Latvio kronikos, sceninis apipavidalinimas buvo paties A. Šmulkščio. Buvo vaizduojamas Gercigės valdovas Visvaldis, kurio nenorą krikštytis stengėsi palaužti vyskupas Albertas. Jis 1209 m. Gercigės pilį ir sudegino.

Artistai buvo iš Panevėžio teatro, vieną trumpą vyskupo rolę vaidino pats Albinas. Talkininkavo ir latvių tautosakinė grupė „Vilkai“. Visas filmavimo išlaidas padengė tik Albinas. Specialiai filmavimui buvo nupirktas mikroautobusas su virtuvine įranga. Pirminė filmo tąsa buvo 4, 5

valandos, bet kai režisieriai daugumą scenų iškarpė, pasiliko tik 20 rodomų minučių.

Neapsiejo ir be nuotykių. Pagal aisčių legendą, kova baigdavosi laimėjimu, jei žirgas žygį pradėdavo dešine koja. Albino „artistai“, tačiau atkakliai žengdavo į priekį kairiąja kanopa. Syki Albinas atsivežė iš Panevėžio keturias gražuoles, kurios turėjo vaidinti vestuvių pamerges. Mergelės buvo alkanos, teko jas pavaišinti. Deja, jos taip nusivaišino, kad vestuvių sceną teko atidėti.

Įdėdamas į filmo gamybą 20,000 litų, Albinas tikėjosi, kad filmas supažindins mokyklinį jaunimą su Lietuvos praeitimi iš romantiškos pusės. Ir tikrai, „O, Gercige“ Panevėžyje buvo rodoma keletą sykių teatruose ir mokyklose. Kokiu mastu tai išsiplėtė po visą Lietuvą, — sunku įvertinti.

Su pasišventimu Albinas išnaudojo kiekvieną progą Lietuvos įvaizdį sustiprinti. Savo auka jis parėmė vietinio skulptoriaus, Alfredo Pajuodžio sukurtą Vinco Kudirkos atvaizdą. Kai skulptūra varžybose nebuvo premijuota, jis ją atvežė iš Vilniaus ir padovanojo Panevėžio miesto bibliotekai.

2002 m. Valdovų rūmų fondo vadovai buvo nustebinti, gavę anonimišką 58,463 litų auką. Vadovams teko imtis detektyvų vaidmens. Paaiškėjo, kad tai buvo dr. A. Šmulkščio auka, Pralenkianti visus asmeniškų aukotojų, išskyrus Kazicko 100,000 litų auką. Kad jis pinigus įteikė nesigarsindamas, buvo taip būdinga Albinui.

Panevėžyje Albinas gyveno miesto centre, daugiaabučiame name, vieno kambario bute. Prie kambario buvo prisiglaudusi mažytė virtuvėlė, kurioje du žmonės vos galejo tilpti. Erdvė buvo užgniauzta, bet, kai Albinas atsisėdavo prie raso-
mojo stalo, jo dvasinė erdvė išsiplėsdavo už sienos ribų. Čia jis parašė savo dvi knygas vaikams, čia jis vertė Romano Guardini knygą „Viešpats“. Su R. Guardini Albinas buvo pažįstamas nuo Tuingingo laikų, kur Albinas klausydavo jo pasakaitų. Tame mažame kambarielyje jis kūrė ir savo eilėraščius, pasirašydamas Jotvingio slapyvardžiu. Eilėraščiai buvo „stalo“ kūryba, iki šiol neišspausdinti.

Rytai Albinas eidavo į bažnyčią. Respublikos gatvė nusileisdavo prie Nevėžio, pėsčiųjų tiltu pereinavo pro ligoninę ir čia pat buvo raudono mūro Šv. Petro ir Povilo bažnyčia. Vieną rytą, atlaikęs Mišias, klebonas pastebėjo, kad, viesiems žmonėms išėjus, klaupkose pasiliko sėdėti vienas žmogus.

Išgyvenęs jam Dievo skirtus 86 metus, Albinas Jotvingis užbaigė savo gyvenimą Dievo namuose. Jo numylėtinė Lietuva liks jam dėkinga.

Bus daugiau.

Vėl veikia Aleksoto tiltas

Po kapitalinio remonto atidarytas vienas seniausių Kaune Aleksoto tiltas.

Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.

Kaunas, spalio 31 d. (ELTA) — Po beveik devynių mėnesių trukusio kapitalinio remonto oficialiai atidarytas vienas seniausių Kaune Aleksoto tiltas. Pasibaigus atidarymo ceremonijai, pavakare atnaujintas eismas šiuo tiltu.

Tilto atidarymo ceremonijoje dalyvavo miesto valdžios bei Vyriausybės atstovai.

Remonto darbai kainavo 7.5 mln. litų, lėšas skyrė Lietuvos automobilių kelių direkcija. Tiltą remontavusi bendrovė „Kauno tiltai“ darbus baigė dviem mėnesiais anksčiau

nei planuota.

Buvo sutvarkytos atramos, apšvietimas, tilto šaligatviai, pakeistos pakeliamosios tilto dalies sijos, hidroizoliacija. Tiesa, vietoj senųjų turėklų, papuoštų penkiakampėmis žvaigždėmis, buvo pastatyti nauji turėklai.

Kultūros vertybių apsaugos departamento specialistų reikalavimu senieji turėklai turės būti atstatyti. Tai Kauno miesto savivaldybė įsipareigojo padaryti per 3 metus. Specialistų teigimu, turėklų pakeitimas gali kainuoti iki 2 mln. litų.

Lietuva pagaliau pirs valstybinį lėktuvą

Ateklta iš 1 psl.

grąžinant iš KAM biudžeto — ketinama spręsti ir KOP transporto laivyno atnaujinimo problemą.

2006-iais Lietuvos KOP planuoja atnaujinti taktinės transporto aviacijos parką ir vietoje trijų pasenusių, savo galimybes išnaudojusių sovietinių „An-26“ („Curl“) pagal NA-TO klasifikaciją, įsigyti modernesnių lėktuvų.

Jau kelerius metus svarstomos problemos sprendimą pastūmėjo naujos realijos. Pagal NATO reikalavimus uždrausta vežioti karius kar-

tu su kroviniu. Be to, nemažai tarptautinių atgarsių sukėlė tai, kad Lietuvos pirmieji asmenys į svarbius vizitus kelis kartus vyko užsienio bendrovių lėktuvų užsakomaisiais skrydžiais.

Lietuva kartą jau turėjo vyriausybinių lėktuvą. 1994 metų pradžioje tuometinio prezidento A. Brazausko iniciatyva buvo nupirtas 21 metų senumo „Jetstar“. Devynių vietų orlaivis, įskaitant atsargines dalis ir lakūnų mokymus, mokėsių mokėjams kainavo 10 mln. litų, nors rinkoje jo vertė buvo perpus mažesnė.

S. Sondeckis žymi pedagoginės veiklos jubiliejų

Atkelta iš 1 psl.

1964 metais šis orkestras tapo pirmuoju Lietuvoje profesionaliu orkestru, išvykusių koncertuoti į užsienio valstybę — Vengriją.

Didžiausias pedagogo ir moksleivių orkestro įvertinimas buvęs 1976 m. Herbert fon Karajan jaunimo orkestrų konkurse pelnytas aukščiausias įvertinimas — aukso medalis. Šis laimėjimas vėliau profesorius S. Sondeckiui ir jo vadovaujamiems orkestrams atvėrė žymiausių

festivalių bei garsiausių pasaulio koncertų sales.

40 metų S. Sondeckis vadovavo savo įkurtam Lietuvos kameriniam orkestrui, garsinusiame Lietuvos vardą visame pasaulyje.

Dabar profesorius S. Sondeckis yra Sankt Peterburgo valstybinio Ermitažo orkestro „Camerata“ meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas bei kvestinis Vladimir Spivakov vadovaujamo orkestro „Maskvos virtuozei“ dirigentas.

Sportas

* Lietuvos ėjike Kristina Saltonovič laimėjo savaitgalį netoli Lisabonos vykusias varžybas „Santo Antonio Cavaleiros Grand Prix“. 5 km distanciją ji įveikė per 23 min. 46 sek. ir aplenkė dvi portugalas — Ana Cabecinha bei Vera Santos.

* Vilniaus sportinių šokių klubo „Ratuto“ atstovai Andrius Kandelis ir Eglė Visockaitė-Kandelis Maskvoje užėmė trečiąją vietą Lotynų Amerikos šokių programoje Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) „Grand Slam“ serijos varžybose „Russian Open“. Nugale-

tojais tapo Rusijos šokėjai Denis Kuznecov ir Marija Captašvili, aplenkę Slovenijos atstovus Zoran Plol ir Tatjana Lahvinovič.

* Lietuvos futbolo A lygos čempionato 34-ojo rato rungtynėse sekmadienį titulą jau užsitikrinęs Panevėžio „Ekranas“ Kaune įvykusiose rungtynėse sutriuškino Kėdainių „Nevežį“ 5:0. Visus įvarčius čempionai pelnė po pertraukos. Tris sykius pasižymėjęs Mantas Slavėnas su 25 įvarčiais tapo rezultatyviausiu čempionato žaidėju, o du kartus taikliai smūgiavo Povilas Lukšys.

A. Brazauskas nori toliau dirbti su dabartine koalicija

Vilnius, spalio 31 d. (BNS) — Socialdemokratų partijos vadovas premjeras Algirdas Brazauskas mato galimybę ir toliau dirbti dabartinėje valdančiojoje koalicijoje su Darbo partija (DP), nors pastarosios vadovas ir pažėrė aštrios kritikos jo atžvilgiu.

„Įsivaizduoju bendrą darbą su Darbo partija. Mes dirbome kartu, neįsivaizduoju jokio nepasitenkinimo. Ne mes sukėlėme šią triukšmą, o konservatoriai“, — sakė A. Brazauskas Zokniuose, kur dalyvavo atidarant rekonstruotą lėktuvų pakilimo taką.

Anot A. Brazausko, jis dar neturėjo progos aptarti nesutarimų su Darbo partijos vadovu Viktoru Uspaskichu ir pakartoti, kad pastarąjį metą valdančiąją kairiųjų koaliciją ištikusios problemos bus svarstomos kitą trečiadienį planuojamame koalicijos politinės tarybos posėdyje.

Kilus abejonoms dėl premjero šeimos verslo reikalų skaidrumo, opozicijoje esantys konservatoriai siūlo juos tirsiančią Seimo komisiją. Šią iniciatyvą parėmus ir daliai Dar-

bo partijos atstovų Seime, valdančiojoje koalicijoje kilo nesutarimų.

Jie dar labiau paaštrėjo, Darbo partijos vadovui viešai pareiškus apie kandidato į premjerus paieškas vietoje kontroversijos dėl šeimos verslo patekusio socialdemokratų vadovo A. Brazausko.

Tuo tarpu žemės ūkio ministrė, Valstiečių ir naujosios demokratijos sąjungos (VNDS) pirmininkė Kazimira Prunskienė pareiškė, jog pastarųjų dienų politiniai įvykiai rodo, jog Lietuvą kamuoja politinė įtampa, kurią privalu išspręsti atviru, sąžiningu dialogu ir bendru susitarimu.

„Dabartinis kapstymas po tolimus praeities įvykius ar tarpusavio skriaudas neturėtų būti pagrindas pernelyg užsitęsusioms įtampoms tarp valdžios ir opozicijos, ir tuo labiau tarp koalicijos partnerių“, — VNDS išplatintame pranešime cituojama K. Prunskienė.

„Nemanau, kad kas nors turi pakankamą pagrindą puoselėti planus keisti koalicijos vadovą, premjerą ar koalicijos partnerius“, — sakė K. Prunskienė.

Porinkiminė Lenkija ir Lietuva

DOVILĖ JAKNIŪNAITĖ

Vilnius, spalio 31 d. (ELTA) — „Orlungeitas“, „Rivengeitas“, daugybė smulkesnių kyšininkavimo skandalų ir skandalių, didžiausias nedarbas Europos Sąjungoje — 18 proc., milžiniška biudžeto skola — daugiau nei 50 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP), nesibaigiantys bendradarbiavimo su sovietinėmis slaptosiomis tarnybomis skandalai — tai vis pastarųjų metų Lenkija.

Lenkija, kurioje žmonės neina į rinkimus — trys penktadaliai rinkėjų ignoravo parlamento rinkimus, tik pusė rinko prezidentą — visai nebetiki politikais ir abejingi politiniam gyvenimui. Tačiau vis tiek jie tikisi valstybės paramos ir pagalbos. Abejingi tiek, kad net viena didžiausių komercinių radijo stočių nusprendė iš viso neskirti dėmesio rinkimų sezonui, kuris baigėsi praėjusį sekmadienį.

Per mėnesį šalies rinkėjai balsavo tris kartus. Buvo išrinktas ir naujas Seimas, ir naujas prezidentas.

Prezidentu tapo Teisės ir teisingumo partijos (PiS) vienas iš vadovų — Lech Kaczyński. Jo partija, gavusi daugiausiai vietų ir parlamente, vis dar mėgina suformuoti koaliciją su antrąją vietą užėmusia, keletu procentų atsilikusia Pilietine platforma (PO). Buvusi valdančioji partija — Demokratinis kairiųjų aljansas (SDL) — patyrė lauktą pralaimėjimą, tegavusi šiek tiek daugiau nei 10 procentų balsų.

Lenkijos rinkimai parodė, kad beveik nuvalkiotas kalbėjimas apie dvi Lietuvos nėra unikalūs mūsų vieno fenomenas. Pasižiūrėjus į rinkimų žemėlapi neįmanoma nepamatyti ir Lenkijos pasidalijimo per pusę: rytinė šalies dalis, kurioje dominuoja ekonomiškai atsiliekantys kaimiškieji arba kalnakasių regionai, palaikė PiS ir naująjį prezidentą. Geriau gyvenanti vakarinė dalis — liberaliąją PO ir jos pralaimėjusi Donald Tusk.

Kokią ateitį rinkosi ir išsirinko kiekviena iš pusių?

PO ir jos kandidatas į presiden-

tus siūlė pragmatiską, liberalią ekonomikos politiką su vienodais 15 proc. pajamų, pelno ir PVM mokesčiais, pagaliau baigta valstybinių įmonių privatizacija ir griežtesnė finansinė politika.

PiS akcentavo socialinę lygybę ir valstybės socialinę politiką, tėvynę, katalikybę ir moralumą. Ši partija sugebėjo žodį „liberalizmas“ padaryti beveik keiksmažodžiu ir sušieti jį su stambiojo verslo, labai nemėgstamo Lenkijoje, interesais.

Nors užsienio politikos klausimai rinkimuose neturėjo beveik jokios reikšmės, tačiau dabar jau išrinktojo prezidento L. Kaczyński antirusiški ir antivokiški pasisakymai neliko nepastebėti.

Po rinkimų visada kyla klausimų, kokią įtaką jie turės šalies kaimynams.

Naujasis prezidentas, be abejo, nėra Aleksandr Kwasniewski lygio politikas. L. Kaczyński nelabai mėgsta važinėti į užsienį, yra labiau provincialaus tipo vadovas, gerai besiorientuojantis vidaus erdvėje. Lenkijos ir Rusijos santykiai — dabar ne patys geriausi. Įtampą, išlikusią po Ukrainos „oranžinės“ revoliucijos, gilina Rusijos susitarimai su Vokietija dėl dujotiekio Baltijos jūros dugnu tiesimo, nekalbant apie įvairius smulkesnius incidentus.

Žmogaus, neslepiančio savo neigiamos nuostatos Rusijos atžvilgiu, išrinkimas į svarbiausią postą tikrai nepradžiugino Rusijos.

Vakariečiams nerimą kelia ne tik nacionalistinė retorika, bet ir L. Kaczyński požiūris į mirties bausmę, seksualinių mažumų teises, Europos Sąjungos (ES) Konstituciją. Naujasis prezidentas nenusiteikęs skubėti ir su euro įvedimu.

Ar verta jaudintis Lietuvai? Mančiau, ne. Ši šalis turi įveikti daug vidinių sunkumų. Tad vargu ar jai bus svarbi mažesnė kaimynė.

Autorė yra Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) doktorantė. Šis komentaras yra „Eltos“ ir TSPMI bendro projekto dalis.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko naujuoju šalies generaliniu prokuroru paskyrė vyriausiąjį Kijevo prokurorą, kuris turėtų pakeisti prieš dvi savaites iš pareigų atleistą Sviatoslav Piskun. V. Juščenko pasirinko Vasyl Prisiažniuk kandidatūrą, tačiau ją dar turės patvirtinti parlamentas. Ukrainos prezidentas spalio 14-ąją atleido iš pareigų buvusį generalinį prokurorą S. Piskun, nes jis buvo plačiai kritikuojamas dėl stringančių itin svarbių bylų tyrimo. 49 metų V. Prisiažniuk Kijevo miesto vyriausiojo prokuroro pareigas ėjo nuo 2002 metų liepos iki 2003 metų lapkričio, tačiau tada jį, kartu su S. Piskun, atleido tuometinis prezidentas Leonid Kučma.

VARŠUVA

Lenkijos prezidentas Aleksandr Kwasniewski oficialiai paskyrė konservatyvųjį Kazimierz Marcinkiewicz ministru pirmininku, vadovaujančiu naujai vyriausybei. Eiti šias pareigas K. Marcinkiewicz A. Kwasniewski paskyrė per prezidentūroje vykusias naujojo mažumos kabineto prisiekimo iškilmes. Mažumos vyriausybėje finansų ministrė dirbs ekonomikos mokslų profesore ir biudžeto specialistė Teresa Lubinska, o užsienio reikalų ministro pareigas eis Stefan Meller, valdant kairiesiems dirbęs Lenkijos ambasadoriumi Maskvoje. Įtakingas vidaus reikalų ministro ir vicepremjero postas atiteko Ludwik Dorn — vienam artimiausių valdančiosios partijos vadovų, dvynių Jaroslaw ir Lech Kaczynski, bendražygiui.

PARYŽIUS

Viename Paryžiaus priemiestyje keturias naktis iš eilės nesiliovė policijos ir ištūžusių jaunuolių susirėmimai. Padėtį dar labiau paaštrino kaltinimai, esą pareigūnai mečeteje panaudojo ašarines dūjas. Anot šaltinių, kulkos nesunkiai sužeidė šešis policininkus. Kilus smurtui, buvo

sulaikyta 11 asmenų, kurie, kaip sakė departamento saugumo tarnybos atstovas Jean-Luc Sidot, dalyvavo padegant aštuonis automobilius ir 16 šiuikšladižių. Smurto priežastimi tapo įvykis, per kurį nuo elektros srovės iškrovos žuvo du 15 ir 17 metų jaunuoliai. Jie buvo užsikeberioję ant elektros perdavimo stoties sienos ir nukrito ant transformatoriaus. Remdamasis kartu su žuvusiais buvusio ir likusio gyvo 21 metų jaunuolio parodymais, vietos prokuroras teigė, kad vaikinukai per klaidą pamanė, jog juos persekioja policija. Policija neigia persekiojusi jaunuolius, tačiau dėl šio įvykio pradėtas teisminis tyrimas ir tarnybinis patikrinimas.

MADRIDAS

Ispanijos sosto įpėdinio princi Felipe de Bourbon žmona princesė Letizia ankstų pirmadienio rytą pagimdė pirmąjį poros kūdikį — mergaitę, kuriai duotas Leonoros vardas. Pasak šaltinių karališkojoje aplinkoje, 33 metų Letizia, buvusi garbi televizijos laidų vedėja, praėjusių metų gegužę išteikėjusi už Ispanijos sosto paveldėtoją, ir Leonora jaučiasi gerai. Žiniasklaidoje būta daug spėlionių apie būsimojo karališkosios šeimos kūdikio lytį. Jei būtų gimes berniukas, jis automatiškai būtų tapęs antruoju eilėje į sostą po savo tėvo. Tačiau, kaip numato Ispanijos konstitucija, mergaitę iš eilės į sostą galėtų ištumti bet kuris vėliau gimes brolis. Ispanijos socialistų vyriausybė pareiškė sieksianti pakeisti konstituciją ir panaikinti vyrams teikiamą pirmenybę paveldėti sostą.

ROMA

Paskutinės dienas Vokietijos užsienio reikalų ministro poste skaičiuojantis Joschka Fischer vedė penktą kartą. Civilinė tuoktuvių ceremonija įvyko Romoje. Iškiliausiu Vokietijos Žaliųjų partijos veikėju ir vienu žymiausių šios šalies politiku laikomas 57 metų J. Fischer vedė 29 metų Minu Barati. Kukliai vestuvių ceremonijai miesto rotušėje vadovavo kitas „žaliasis“ — Romos meras

Walter Veltroni. M. Barati tėvas yra iranietis, motina — vokiečių; moteris augina šešerių metų dukrą iš ankstesnės santuokos. J. Fischer turi 26 metų sūnų ir 23 metų dukrą. Po praėjusių mėnesį Vokietijoje įvykusių visuotinių rinkimų, lėmusių naujų politinių jėgų atėjimą į valdžią, J. Fischer netrukus baigs eiti užsienio reikalų ministro pareigas.

AZIJA

TOKYO

Pirmadienį naujuoju Japonijos užsienio reikalų ministru paskirtas konservatyvų pažiu Taro Aso, lankantis nevienareikšmiai vertinamą Jasukuni šventyklą, pranešė naujasis kabineto vyriausiasis sekretorius Shinzo Abe. Iš valdžios besitraukiančiame Japonijos ministro pirmininko Junichiro Koizumi kabinete T. Aso ėjo vidaus reikalų ir ryšių ministro pareigas. Jis energingai gynė J. Koizumi sprendimą spalio 17 dieną apsilankyti Jasukuni šintoistų šventykloje, skirtoje pilietiniuose ir užsienio karuose kritusiems japonų kariams, tarp kurių būta ir karo nusikaltėlių, bei teigė, jog tai yra „gerai“. T. Aso buvo vienintelis kabineto narys, balandį atlikęs maldingą kelionę į šią šintoistų šventyklą. Kritikai Japonijoje ir užsienyje Jasukuni šventyklą laiko praeities imperializmo ir militarizmo simboliu.

ARTIMIEJI RYTAI

RAMADI

Pirmadienį prieš auštant JAV armijos aviacija subombardavo netoli Sirijos pasienio stovėjusį namą ir, pasak kariškių, tiksliai smogė teroristų tinklo „al Qaeda“ vadeivai. Irako Kaim miesto ligoninės gydytojas teigė, kad per antskrydį žuvo 40 žmonių, dar 20 buvo sužeista. Daudgelis aukų — moterų ir vaikai. Genties vadovas tikino, jog šiame rajone kovotojų nėra. Anot JAV armijos atstovo, vietovės bombardavimas buvo tikslus, civilių aukų išvengta.

Kapitolijuje — atsisveikinimas su legendine Rosa Parks

Washigton, DC, spalio 31 d. (AFP/BNS) — JAV Kapitolijuje sekmadienį amerikiečiai atėjo atiduoti paskutinės pagarbos Rosa Parks — paprastai siuvelėjai, kuri maždaug prieš 50 metų atsisakiusi užleisti autobuse vietą baltaodžiui vyrui pradėjo juodaodžių judėjimą už pilietines teises. Tai pirmoji moteris, kuriai suteikiama tokia garbė.

R. Parks pagerbimo ceremonijoje dalyvavo JAV prezidentas George W. Bush su žmona Laura, taip pat kiti garbingi svečiai ir miestiečiai. Ji mirė praėjusią savaitę būdama 92 metų.

Prie Kapitolijaus, kur posėdžiauja JAV Kongresas, rikiavosi tūkstančiai žmonių, norėjusių atiduoti paskutinę pagarbą R. Parks.

Sekmadienį, per R. Parks pagerbimo ceremoniją Montgomery (Alabama), JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice kalbėjo: „Galiu atvirai pasakyti, kad, jeigu ne Rosa Parks, aš greičiausiai nestovėčiau čia kaip valstybės sekretorė“.

Po to, kai R. Parks atsisakė užleisti savo vietą baltaodžiui vyrui, prasidėjo daugiau kaip dešimtmečius trukęs nesmurtinis judėjimas už juodaodžių teises. Ji yra pirmoji moteris, su kuria visuomenė gali atsisveikinti Kapitolijuje, nes paprastai ši vieta skiriama tik JAV prezidentams ir kitiems garbingiems politikams.

Prezidentas G. W. Bush ir jo žmona padėjo vainiką prie jos karsito. Tačiau jis nesakė oficialios kalbos. Kiek anksčiau prezidentas davė nurodymą jos garbei trečiadienį nuvesti vėliavas iki pusės stiebo prie Baltųjų rūmų, taip pat prie visų visuomeninių pastatų ir aikščių, nes tą dieną ji bus laidojama savo antrojoje gimtinėje — Detroit mieste.

Gimusi 1913 metų vasario 4 dieną Alabama valstijoje, R. Parks buvo viena pirmųjų moterų, tapusių Nacionalinės spalvotųjų gerovės kelimo asociacijos (NAACP) Montgomery skyriaus nare, 1943-1956 metų ėjo organizacijos sekretorės pareigas.

Musulmonės feministės pasmerkė šovinistinį Korano aiškinimą

Barselona, Ispanija, spalio 30 d. (AFP/BNS) — Šią savaitę Barselonoje vykusio pirmojo pasaulyje tarp tautinė musulmoniškojo feminizmo konferencija sekmadienį pasmerkė „vyriškas šovinistines“ Korano interpretacijas ir pareiškė, jog islamas gali išlaisvinti moteris.

„Islamą gali išlaisvinti moteris ir pakeisti jį padėti“, — teigiama baigiamajame konferencijos pareiškime. Jame taip pat raginama atsižvelgti į XXI amžiaus visuomeninį kontekstą laisviau interpretuoti musulmonų šventraštį.

„Musulmoniškasis feminizmas yra besiformuojanti realija, kuri turi būti laikoma alternatyva dominuojančiam šovinistiniam Korano aiškinimui“, — rašoma pareiškime ir priduriama, jog Koranas nepateisina patriarchato.

Spalio 27-29 dienomis vykusią konferenciją organizavo Katalonijos

musulmonų taryba, kurios sekretorė Abdennur Prado, kreipdamasi į 400 renginio delegatų, ragino kilti į „lyčių džihadą“ ir „kovoti prieš vyrišką šovinistinį, homofobišką ar seksistinį šventųjų tekstų aiškinimą“.

Konferencijoje taip pat dalyvavo Amina Wadud, islamo studijų profesorė iš Jungtinių Valstijų, kuri pasakė penktadienio pamokslą ir vadovavo susirinkusiųjų, tarp kurių buvo ir moterų, ir vyrų, maldoms.

Didelę nuostabą A. Wadud sukėlė šių metų kovą, kai vyrų ir moterų pamaldoms vadovavo Manhattan episkopalinėje bažnyčioje, kadangi trys mečetes tokios galimybės jai nesuteikė.

Į konferenciją susirinko specialistai iš 15 šalių. Tarp jų — Malaizijos atstovė Zainah Anwar, atstovavusi „Islamo seserims“ ir UNESCO antidiskriminacinės kampanijos vadovė Valentine Moghadma.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkiu siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų daržai ir darželiai

Paruošia Žalianyktis

DAR KARTĄ APIE NAŠLAITES

Klausimas. Žinau, kad jau kartą rašėte apie našlaites, paminėdamas, kad jos galėtų net per žiemą išlikti (aš gyvenu West Virginia valstijoje), bet neišsikirpau, tai dabar neatsimenu. Turėtumėte išleisti knygą, tuomet visi Jūsų patarimai būtų „po ranka“, o kol tokios knygos nėra, prašau pakartoti informaciją apie šias gražias gėluokes — jos yra mano mylimiausios.

Antanė K.

Atsakymas. Ką gi darysi? paprastai taip ir būna: vos tik išmeti kokią popiergalių ar kitą daiktą, be-matant jo prireikia...

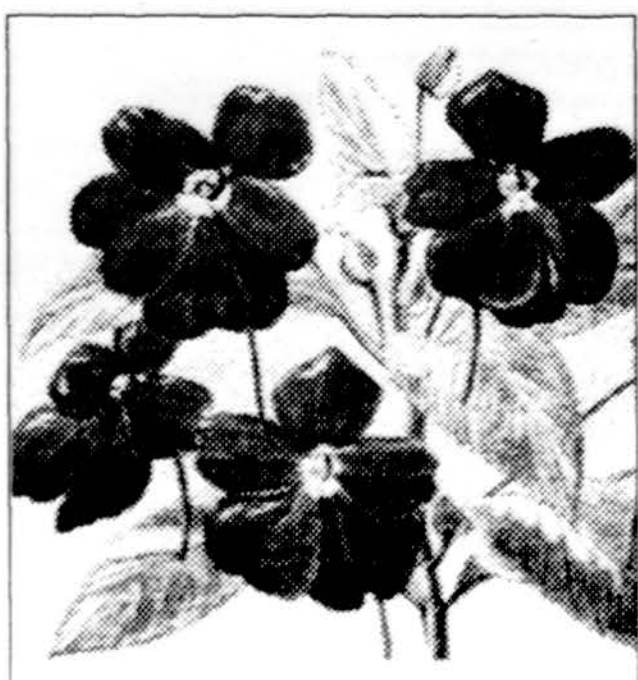
Pakartosiu truputį informacijos apie našlaites, o dėl knygos, tai var-giai kas ja domėtusi. Visgi ačiū už gražius žodžius.

Našlaites galėtume skirstyti į dvi rūšis — daugiametes, dažniausiai laukines, kurias lietuvių liaudis vadina žibuoklėmis, žibutėmis, pijolkomis. Angl. „Violet“, „Sweet violet“. Lot. — *Viola odorata*. Jos dažniausiai auga miškuose, nekultyvuojamose dirvose, bet įsitaisto ir į veją, darželius ar daržus. Labai vislios, sunkiai išnaikinamos.

Mėgsta derlingą žemę, pakencija pavėsi. Kur niekam netrukdo, gali būti labai mielas augalas, nes žydi anksti pavasarį, dažniausiai violetiniais (įvairių šios spalvos varian-tų), bet taip pat baltos ir geltonos spalvos žiedeliais (šios paprastai turi skirtingus pavadinimus, bet priklauso tai pačiai *Violacea* šeimai). Kai kurios žibuokliukės kvepia, bet čia Amerikoje paprastosios, su kuriomis dažniausiai susitinkame, jokio kvapo neturi.

Dauginasi sėklomis, kurios visu pirma išauga tuoj po žydėjimo, bet — ir čia atsiranda problema — sėkladėžės auga visą vasarą, todėl vienas žibuoklių krūmelis gali jų išau-ginti kelis šimtus ir netrukus už-gožti nemažą plotą.

Kita šių augalų rūšis — našlaitės (dar vadinamos broliukais, našlikėmis, siratėlėmis). Angl. „Pansy“, lot. *Viola wittrokiana*. Našlaitės gali būti vienerių metų arba

daugiametės. Paprastai jas laikome dvimetėmis: vienais metais — iš ru-dens — pasėjamos, anksti pavasarį žydi, bet iki vasaros pabaigos au-galas per daug išsikeroja, ištįsta, žiedai sumažėja... Mat, našlaitės nemėgsta karštų, sausų vasaros dienų. Tai vėsios oro gėlės, todėl ir šiuo metu, rudenį prasidėjus, daržininkai siūlo daug našlaičių. Pasodintos į lysves arba vazonus, jos žydės iki visiškai užšals. Jūsų gyve-namoje valstijoje, kur žiemos paly-ginti švelnios, našlaitės galbūt žydės iki pavasario ir ilgiau.

Darželinės našlaitės labai gra-zios, išvesta įvairiausių spalvų ir tų spalvų derinių. Deja, jeigu norite nuimti gražiai žydinčių hibridinių — darželinų — našlaičių sėklų, retai jas pasėję gausite tokios pačios spalvos augalą, kaip „mama“, juo labiau, jeigu toje pačioje lysvėje auga įvairių spalvų našlaitės (jos susi-kryžiuoja ir žiedai pasikeičia).

Šioms našlaitėms, ne taip, kaip laukinėms, patinka daug saulės, derlinga, nuolat drėgna žemė. No-rint, kad jos ilgiau žydėtų, reikia nuskaboti peržydėjusius žiedus ir neleisti išauginti sėklų. Kur žiemos šaltos, našlaitės reikia pridengti eglėšakiais arba šiaudais (jokiu būdu ne sutrupintais sausais lapais, iš-rautų vasarinių augalų stiebais ar nupjauta žole), kad apsaugotų augaliukus nuo išdžiūvimo.

Našlaičių žiedai turi malonų kvapą, jie taip pat yra valgomi — galima žiedlapius dėti į salotas, jais papuošti tortus, pyragus (padarius tirštą cukraus skiedinį, panardinti į jį našlaitės žiedą, ant popierinių rankšluostėlių padėti, kol cukrus ap-džius — bus tikrai įdomus, „gyvas“ papuošimas įvairiems saldiems patiekalams). Taip pat našlaičių žiedai gražiai sudžiūsta, suspausti tarp knygos lapų arba tarp minkšto po-pieriaus lakštų — jie tuomet tinka įvairiems meniškiems projektams, pvz., sveikinimo kortelių ar paveiks-lėlių kūrimui.

AR PRISISKYNAU PELĖSIŲ?

Klausimas. Kaip ir kasmet, mano zinijų lapai, vasarai einant pabaigon, apsitraukė pilkšvais „mil-teliais“, bet žiedai buvo gražūs, spalvos ryškios. Prisirinkau sėklų, kad ir kitą pavasarį tokių pat gražių zinijų turėčiau. Dabar galvoju: ar tik tos sėklos nebus apsikrėtusios pelėsių sporomis? Jeigu taip, išme-siu...

Atsakymas. Galite nesirūpinti, pelėsiai nebus pakenkę sėkloms. Zinijos, angl. „Zinnia“, lot. *Zinnia elegans*, priklauso *Compositae* šei-mai. Ši gėlė pavadinta pagal Gottin-gen universiteto botanikos profe-sorių Johann Gottfried Zinn (1727–1759). Augalo tėvynė — Meksika. Į Europą pateko apie 1796 m., o į Ameriką zinijų sėklų atsivežė pir-mieji imigrantai iš Europos.

Zinijų geriausia ypatybė — jos pakencija sausrą, karštą vasaros orą, nors geriausiai auga, kai gauna pakankamai vandens ir trąšų. Zi-nijų yra įvairių įvairiausių spalvų ir

rūšių — nuo pilnavidurių, iki tuš-čiaavidurių, primenančių ramunes; nuo vienos spalvos, iki daugiaspal-vių. Lapai šiurkštūs, kietoki, žiedus gausiai lanko drugeliai ir kiti vabzdžiai. Nereikia augalų laistyti, pilant vandenį ant lapų, ypač jei jie susodinti labai arti vienas kito — tai geriausias „receptas“ pelėsiams, ku-riuos paminėjote savo laiške. Tačiau, jeigu sekla gerai išdžiūvinsite prieš supilant į plastmasinius maišelius ar dėžutes, nebus jokio pavojaus, kad pavasarį iš jų išdygusios linijos automatiškai bus apkrestos grybe-liu.

Nepalikite molinių vazonų

Daugelyje vietų jau buvo pirmo-sios šalnos, tad vazonuose (nepai-sant, kokio jie dydžio) augę vasari-niai augalai nušalo. Laikas pasi-rūpinti ir indais, kuriuose tie auga-lai augo.

Patariama ne tik molinius va-zonus, bet įvairias keramikines sta-tulėles bei kitus dirbtinius darželio papuošalus nuplauti, nusausti ir įnešti į rūšį, garažą, sandėliuką ar kurią kitą patalpą, nes jie žiemą gali suskilti nuo šalčio bei drėgmės. Metaliniams puodams šaltis nepa-kenks, bet jis gali pakenkti plones-niems plastmasiniams vazonams, tad reikėtų ir jais pasirūpinti.

Žinoma, rudenį į vidų sunešame ir kiemo ar verandos baldus, kad apsaugotume juos nuo „gamtos ele-mentų“ ir ilgiau išlaikytume nesuge-

dusius, gražius. Jeigu neįmanoma jų per žiemą laikyti kokioje patalpoje, galima apdengti storesne plastma-sine plėvele.

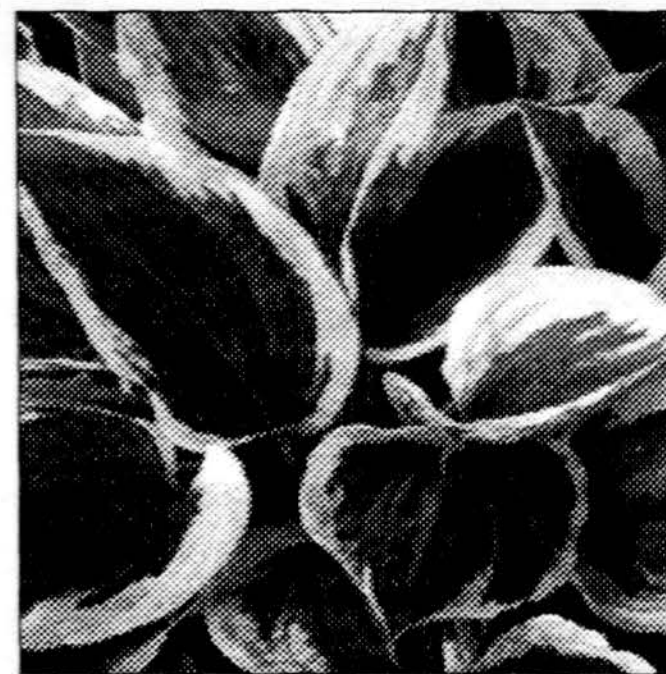
Ar verta persodinti melsves?

Klausimas. Auginu labai daug įvairių rūšių melsvių. Dabar jų lapai jau pagelto, kai kuriuos sunaikino šalnos. Ar galima jas persodinti ir išskirstyti, nes kai kurie kerai labai dideli?

Atsakymas. Palikite žiemoti, kur jos augo. Melsvės (angl. hosta) turi labai plačias ir mėsingas šaknis. Jeigu dabar išjudinsite, o ypač pradėsite kerus pjaustyti ir padalin-ti, gali iki pirmųjų šalčių nespėti iletisti šaknų ir pradės pūti, sunyk-ti. Geriausia melsves persodinti anksti pavasarį, kai tik iš žemės pradės nosytės kišti pirmieji daigų smai-galiai. Melsvių iškastus (pavartokite šakę, ne kastuvą) kerus apverskite ir aštriu peiliu padalinkite į tiek dalių, kiek norite turėti naujų augalų. Pasodintos ir gerai palaisty-tos, melsvės greitai prigis ir gražiai augs, nepaisant, kiek šaknys buvo supjaustytos. Tai viena geriausių šių augalų ypatybių: net ir iš visai mažos dalies, atrėžtos nuo kero, iki vasaros pabaigos išaugs gražus nau-jas augalas.

Taip pat pavasaris yra pa-rankus metas pasidairyti tarp savo pažįstamų: gal jie turi naujų melsvių rūšių ir sutiktų nedidelę augalo dalelę padovanoti. Jų melsvėms nepakenks, o jūs būsite padauginusi savo melsvių rūšis.

Beje, melsvių nereikia žiemai uždengti — jos gerai išsilaiko be jokios apsaugos nuo šalčio, tik, jeigu norite, galite nukirpti suglebusius augalų lapus.

SKELBIMAI

ISNUOMOJA

ISNUOMOJAMAS
nerūkantiems,
4 kamb., labai švarus butas,
vyresnio amžiaus žmonėms.
Tel. 773-376-0079

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.
1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
1 mėnuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SIŪLO DARBĄ

CLEANING PLANES ON O'HARE.
FOR WOMEN AND MEN
ALL SHIFTS, OVERTIME,
\$8 ON START.
CALL HALINA (630) 286-7398

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

LIETUVIŲ TELKINIAI

EGZAMINAS DAINOS MENO
MĖGĖJAMS„Exultate” choro koncertą
pasitinkant

Š.m. lapkričio 19 d. Philadelphiaje ir jos apylinkėse esantys lietuviški telkiniai laikys su tautine kultūra susijusį egzaminą. Šiame egzamine tėra vienas klausimas: ar mūsų kultūringoje visuomenėje tebežibi meilė dainos menui, ar ji, aplinkos veikiamą, yra persimetusi vien tik į masinės „pop” kultūros plotus?

Philadelphijos LB apylinkės valdyba, bendradarbiaudama su vietos Lietuvių jaunimo sąjungos skyriumi, kviesdama koncertuoti žymų Cleveland lietuvių chorą „Exultate”, nori tikėti, kad visuomenėje dėmesys lietuviškai dainai nėra išblėęs. Stebėdama entuziaastingą chorų ruošimąsi 2006 m. Čikagoje įvyksiančiai JAV ir Kanados VIII Lietuvių dainų šventei, vietovės atgyjančią chorinę veiklą, net ir naujų chorų kūrimąsi, ji neabejoja, kad JAV Rytinio pakraščio lietuviai po daugelio metų pertraukos norės pasigerėti aukšto meninio lygio choro atliekamam koncertui. Laukdama gausios publikos atsilankymo, Lietuvių fondai atskubėjus su dosnia parama, Philadelphijos LB su džiaugsmu pasitinka 40-ties asmenų Cleveland lietuvių chorą „Exultate” ir jo vadovę muz. Ritą Čyvaite-Kliorienę. Koncertas įvyks lapkričio 19 d., šeštadienį, 7 val. vak., Lie-

tuvų namuose (2715 E. Allegheny Ave.), esančiuose prie I-95 greitkelio (Allegheny Avenue išvažiuojamo).

„Exultate” choro pavadinimas lotyniškas, o tiksliausias vertimas — „Džiaukimės!” „Exultate” pavadinime atsispindi ir choro ištakos. Choras įsisteigė 1982 metais, siekiant Cleveland Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje giedoti didžiųjų religinių ir tautinių švenčių metu, klebonui kun. Gedinui Kijauskui, SJ, paprašius „čiurlionietį” Vladą Plečkaitį ir sporto darbuotoją Algirdą Bielskų padėti organizuoti parapijos chorą. Chorui vadovauti buvo pakviesta muz. Rita Čyvaite-Kliorienė, kuri be pertraukos jam ir šiandien vadovauja. Ilgainiui choro veikla išsišakojo į kitas sritis, jam padėjusias muzikaliai augti ir tobulėti. Nešant giesmę ir dainą, 1985-aisiais metais pradėtos koncertinės išvykos, chorą yra nuvedusios į eilę JAV ir Kanados vietovių, o 1987 metais į Romą, kur buvo minimas Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejus. Choro repertuare arti 300 dainų bei giesmių, apimančių vyresnės kartos kompozitorių — Čiurlionio, Sasnausko, Gruodžio, Gaubo, Naujalia — kūrybą, taip pat įtraukiant ir šių dienų išėivijos bei Lietuvos kompozitorių — Govedo, Kliorienės, Tamulionio,

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotvėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių
ligos

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGE — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

„Exultate” choras su vadove muzike Rita Čyvaite-Kliorienė.
Elvyros Vodopalienės nuotrauka.

Vasiliauskaitės, Miškinio — kompozicijas. Nemažas klasikų — Mozart, Haydn, Bach, Schubert, Vivaldi ir kt. — repertuaras. Su Čikagoje veikiančiu „Dainavos” ir Toronto „Volungės” ansambliais, „Exultate” su didžiu pasisekimu klausytojus yra džiuginę išskirtiniais aukšto meninio lygio jungtinio choro koncertais. Nepriklausoma Lietuva yra įvertinus „Exultate” indėlį, puoselėjant tautinę kultūrą. Choro vadovė Rita Kliorienė keliose Lietuvoje ruošiose dainų šventėse buvo kviesta diriguoti, 2003 metais Vilniuje vykusios karaliaus Mindaugo metų Dainų šventės proga prez. V. Adamkaus ją apdovanojo Gedimino ordinu. 1995 metais R. Kliorienėi buvo paskirta JAV LB Kultūros tarybos Muzikos premija. Prieš dvejus metus jai patikėtos meno vadovės pareigos 2006 metais Čikagoje įvyksiančioje JAV ir Kanados VIII Lietuvių dainų šventėje.

„Exultate” choro koncertas Philadelphijoje tarsi įvadas į po 15 metų pertraukos atgaivinamą ir 2006 metais Čikagoje vėl įvyksiančią Dainų šventę. Puiku, kad koncertui pasirinkta Philadelphia, esanti pusiau-

keleje tarp Washington ir Connecticut lietuviams gausių telkinių. Kaimyninių telkinių chorvedžiams yra pasiūsti garbės kvietimai į koncertą, tuo sudarant galimybę pasimatyti ir pasitarti su dainų šventės meno vadove R. Kliorienė. Koncerto klausytojai turės progą išgirsti ir keletą dainų iš 2006 m. Dainų šventės repertuaro, kai prie „Exultate” choro prisijungs Philadelphijos choro „Laisvė” dainininkai su vadove Ilopa Babinskiene. Abu šie chorai sėkmingai į savo gretas yra suvieniję ir bendruomenės senbūvius ir naujai iš Lietuvos atvykusius. Tuo privalome džiaugtis — taigi „Exultate”!

Šis straipsnis tebūna kvietimu, kiekvienam nuo Philadelphijos kelių valandų atstumu gyvenančiam tautiečiui, apsilankyti į „Exultate” koncerte. Bilietų kaina asmeniui 20 dol., tačiau užsisakant iš anksto, tik 15 dol. Moksleiviams ir studentams — 10 dol. Jaunimui iki 12 metų amžiaus — įėjimas veltui. Iš anksto bilietus galima užsisakyti, skambinant 215-938-0783. Iki pasimatymo JAV Rytinio pakraščio lietuviškos dainos šventėje!

Algimantas Gečys

PALM BEACH, FL

ATGYJA VEIKLA

Palm Beach apyl. lietuvių gyvenimas vasarą sulėtėja, nes daug kas išvyksta Lietuvon, ar šiaurėn. Tačiau kiekvieno mėnesio antrą antradienį lietuviai susirenka Piccadilly restorane, West Palm Beach, pabendrauti, švęsti Lietuvos šventes, padiskutuoti, apsvastyti einamus įvykius.

Rugpjūčio 20 d. vyko LB Palm Beach apylinkės valdybos posėdis. Svarstyta biuletenio redakcijos sudarymas, atstovų K. Miklo ir D. Augūnienės dalyvavimas LB Tarybos suvažiavime Detroit mieste (rugšėjo 23-25 d.). Priimti nutarimai dėl Palm Beach apylinkės 30-mečio paminėjimo gruodžio 11 d. Priminta,

kad PB apylinkės gegužinė planuojama sausio 15 d., o 2006 m. pavasari mūsų apylinkėje vyks LB Floridos apygardos suvažiavimas. Išklausa ataskaita iš apygardos suvažiavimo, vykusio gegužės 5-6 d. S. Petersburg mieste.

Rugsėjo 11 d., sekmadienį, 12 val. Ocean Cay parke 2188 Marcink Rd., Jupiter, FL vyko lituanistinės mokyklos „Saulėtas krantas” mokslo metų pradžiai skirta gegužinė. Paminėta 2001 m. rugsėjo 11 d. tragedija, pagerbiant tylos minutę. Buvo gardžios vaišės, gautos lėšos bus skirtos kuriant lituanistinės mokyklėlės ir jaunimo organizacijos „Saulėtas krantas” internetinį puslapį.

Netektys

Birželio mėn. Palm Beach apylinkės lietuvių nuliūdino žinia, jog mirė muz. Jonas Samoška. Muz. Jonas Samoška buvo neseniai iš Palm Beach apylinkės išsikėlęs gyventi į Orland, FL.

Jonas Samoška, atvykęs iš Lietuvos, keletą metų buvo „Dainos” choro vadovas. Atrodė, kad kai su žmona Onute išsikėlė prie Orland, gyvenimas palengvės. Ir štai, po trumpo ligos iškeliavo Amžinybėn.

Liepos 2 d. netikėtai mirė šios LB apylinkės narys muzikas, kompozitorius, vargonininkas Liudas Stukas. Jis vietos lietuviams rengdavo atsilankiusių Lietuvos solistų koncertus. Jo kūrinius dainuodavo

sol. O. Jameikienė, O. Šalčiūnienė ir „Dainos” choras. Jis buvo nuolatinis šio choro akompaniatorius koncertuose, minėjimuose, išvykose ir vargonininkas bažnyčioje. Šio talentingo ir paslaugaus muziko pasiges visa lietuvių visuomenė, bet ypatingai — „Dainos” choras.

Liepos 5 d. velionio šermentyse dalyvavo didokas lietuvių būrys. Atsisveikinimui „Dainos” choras pagiedojo „Marija Marija” ir „Lietuva brangi”. Lietuvos Vyčių kuopa sukalbėjo pačių sukurta bendrą maldą. Atsisveikinimo kalbų nebuvo.

Liepos 7 d. buvo laidotuvių Mišios St. Christopher bažnyčioje, kur Liudas vargonininkavo.

„Floridos paatlancio lietuvių biuletenis”, 2005 m. Nr. 242

DARIUS IŠLAIKĖ EGZAMINĄ

Ne paslaptis, kad sporto varžybos yra konkurencija. Tačiau Čikagos „United Center“ stadione stebint NBA krepšinio varžybas pasijunti lyg atėjus į spektaklį. Žiūrovams nebūna nė vienos laisvos minutės — dirgina ne tik varžybų įtampa, bet ir pertraukėlių metu aikštėje gerai suplanuoti, publikos žmones įtraukiantys žaidimai, kompiuterizuoti konkursai, rodomi per didžiulį ekraną virš aikštės, šmaikščios šokėjos ir t.t.

Antradienį, spalio 25 d., patamsintoje salėje pasigirdo tranki muzika ir staiga salę apšvietė žerincų fejerverkų salvės. Aprimus, Amerikos himną sodriu balsu klasiškai sugiedojo Čikagos „Lyric Opera“ solistas. Stadione 16,732 sirgalių ėmė laukti savo komandos pergalės.

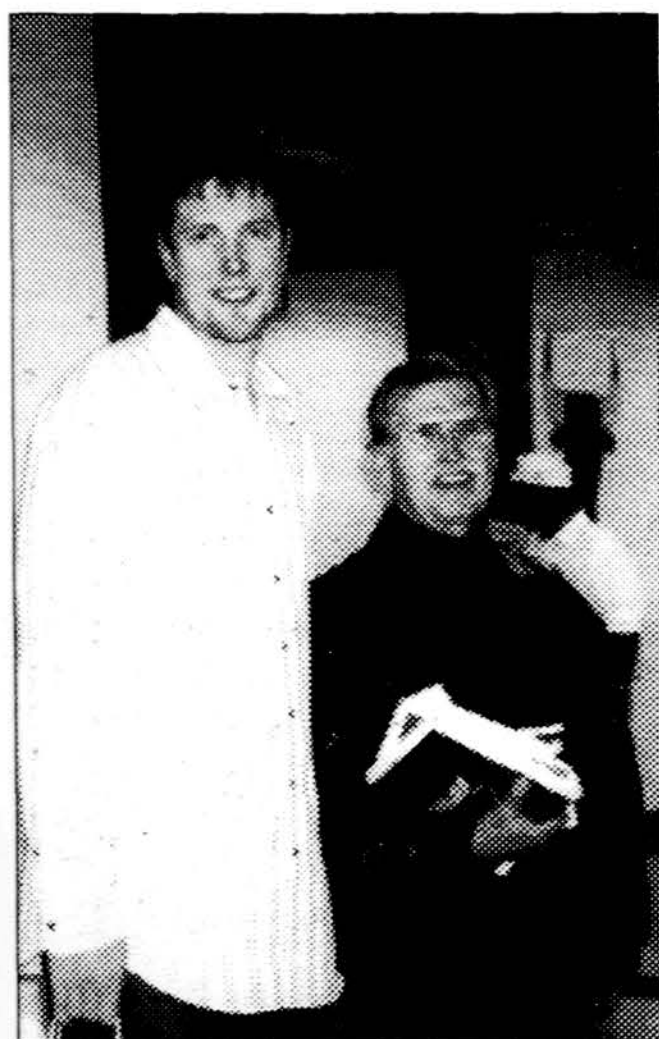
Įdomu pastebėti, kad NBA, įskaitant Chicago „Bulls“, samdydami žaidėjus iš viso pasaulio, išigijo nemažą tarptautinį atspalvį. Informaciniame lapelyje net pažymėta kaip ištarti vardus ar pavardes, pvz. Malik, Luol Deng, Hinrichioni,

Janners, Piatkowski (Pie-it-cow-skee), Songaila (Sun-GUY-la), Kasib. Memphis komandoje žaidė ispanas Paul Gasel ir graikas Tsakalidis.

Antradienį Chicago „Bulls“ žaidė prieš Memphis „Grizzlies“. Paskutines dvi ikisezonines varžybas laimėjo (įskaitant prieš Milwaukee „Bucks“ su kroatu ir buvusiu „bulių“ komandos žaidėju Tony Kukoc), čikagiečiai vykęsi sulaukti panašių rezultatų.

Darius Songaila į aikštę išbėgo nuo pat rungtynių pradžios, ne „nuo suolelio“, kaip treneris anksčiau buvo planavęs. Po varžybų treneris Scott Skiles priminė, kad ikisezoniniai susitikimai yra žaidėjų išbandymas, peržvalga, įvertinimas ir patvirtino, kad Darius pasirodė gerai, yra perspektyvus. Žadėjo ir ateinantį vakarą, žaidžiant prieš Minnesota „Timberwolves“, įvesti Darių nuo žaidimo pradžios.

Antradienį abi komandos žaidė petis į petį, protarpiais atrodė, kad čikagiečiai tikrai laimės, bet po

Po spalio 25 d. NBA „Chicago Bulls“ varžybų prieš Memphis „Grizzlies“ Darius Songaila su dr. Donatu Tijiūnėliu.

Nuotr. Indrės Tijiūnėlienės

antro kėlinio rezultatas 54:48 buvo varžovų naudai ir varžybos baigėsi 95:88, čikagiečiams laimei nenusišypsojus. Darius Songaila žaidė 27 minutes pirmame ir 12 minučių antrame kėlinyje bei pelnė 19 taškų, argentinietis Andres Nacioni atitinkamai 29 ir 05 min. (12 taškų), stiprusis Michael Sweetney — 21 ir 06 min. (15 taškų), vikrusis Kirk Hinrich 37 ir 15 min. ir (6 taškai). Tad matome, kad Darius Songaila svariai pasitarnavo komandai — pelnė daugiausia taškų. Po varžybų jis Donatui Tijiūnėliui samprotavo, kad komanda dar jauna, papildyta naujais nariais, dar nespėjusi susizaisti, bet bręsta. Tą pačią naktį komanda išvyko į Minnesotą.

Nežinia, ar Čikagos krepšinis vėl pasieks tokių aukštumų, kaip Michael Jordan ir trenerio Phil Jackson laikais, bet įdomu stebėti, kaip klostosi jauno lietuvio karjera komandoje, apie kurią sapnuoja ne vienas vaikinai.

Indrė Tijiūnėlienė

JADVYGA DAMUŠIENĖ — REKORDŲ KNYGOJE

Agentūra „Factum“ prie Lietuvos kultūros fondo į Lietuvos rekordų knygą įrašė naują rekordą, susijusį su amžiumi. Devyniasdešimtmetė vilnietė **Jadvyga Aleksandra Damušienė** pripažinta vyriausia šiuo metu žinoma vairuotoja Lietuvoje. Ji automobilių vairuoja nuo 1952 m., sakoma agentūros „Factum“ pranešime spaudai. Vilnietė, esant intensyviu eismui, pati atvažiavo automobiliu „Chevrolet Corsica“ ir gan siauroje aikštelėje pademonstravo sugebėjimą juo apsisukti. Po to pateikė savo asmens dokumentus ir Floridoje išduotą vairuotojo pažymėjimą.

Vyriausias iš vyrų vairuotojas, tebevažinėjantis automobiliu „Opel Astra“, yra 94 metų Adomas Perkarskas iš Ežeriškių kaimo Švenčionių rajone. Kiti vyriausieji įrašyti į Lietuvos rekordų knygą yra — vyriausias lakūnas Lietuvoje, vilnietis Antanas Mikutis (g. 1917.01.22). Iki 79 metų 6 mėnesių 3 dienų amžiaus, jis sklandė įvairių tipų sklandytuvais. Pirmą kartą savarankiškai į orą A. Mikutis pakilo 1938 m. birželio 28 d. Vyriausias samdomas darbininkas — 86 metų vilnietis Kazimieras Marčiulionis (g. 1909 m.). Paskutinę darbo dieną, būdamas 91 metų 9 mėnesių 6 dienų amžiaus, jis dirbo liftininku Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje. Vien šioje bibliotekoje jis dirbo beveik 33 metus. Dirbti K. Marčiulionis pradėjo samdiniu pas ūkininką 1916 m., būdamas septynerių, Vyriausias parašutininkas — 85 metų 3 mėnesių 18 dienų amžiaus — vilnietis Viktoras Ašmenskas. Jis 1997 m. birželio 7 d. Kauno S. Dariaus ir S. Girėno oro uoste vykusioje aviacijos šventėje, skirtoje Kauno aeroklubo 25 metų sukakčiai ir Lietuvos parašutininkų grupinio šuolio 60

Jadvyga Aleksandra Damušienė

metų jubiliejui, savarankiškai šoko su parašutu. V. Ašmenskas yra pirmojo Lietuvos parašutininkų grupinio šuolio dalyvis.

Vyriausia parašutininkė — Barbora Norkienė iš Mažeikių r. Ji, būdama 75 metų amžiaus, 1995 m. liepos 29 d. aviacijos šventėje, skirtoje F. Vaitkaus skrydžio per Atlantą šešiasdešimtmečiui ir Penktųjų pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymui, kartu su instruktoriumi Aleksandru Neposedovu dviečiu parašutu iš beveik 2,000 m aukščio nusileido Vilniaus tarptautiniame oro uoste. Tai buvo pirmasis jos šuolis parašutu.

Vyriausias prezidentas — Valdas Adamkus (g. 1926.11.03). Būdamas 77 metų 7 mėnesių 24 dienų amžiaus 2004 m. birželio 27 d. antrą kartą išrinktas Lietuvos Respublikos prezidentu. Prezidento pareigas pradėjo eiti nuo 2004 m. liepos 12 d.

ELTA

PRISTATYTAS MONOSPEKTAKLIS „POETĖ“

2005 m. spalio 26 d. JAV sostinės Vašingtono apylinkės lietuviams pristatytas lietuvių aktorės ir režisierės Birutės Marcinkevičiūtės spektaklis „Poetė“.

Lietuvos Respublikos (LR) ambasadoje Vašingtone parodytas monospektaklis, pastatytas poetės Salomėjos Nėries (1904—1945) dienoraščių ir eilėraščių motyvais. Anot scenarijaus autorės ir atlikėjos B. Marcinkevičiūtės, Salomėjos Nėries likimas jau virto universaliu XX a. menininko tragiškos lemties mitu. „Net skaitant S. Nėries dienoraščių įrašus, sunku atsakyti į daugelį jos asmeninio gyvenimo klausimų, nes tai — kibirkščiujantis menininko likimo dokumentas, paliudijantis, jog egzistuoja didžiulis atotrūkis tarp Kūrėjo ir jo žmogiškojo gyvenimo“, — sakė lietuvių aktorė.

Spektakliui pasirinkta dokumentiška „poetės teismo“ forma: iš salės skamba S. Nėrį kaltinančių ir ginančių straipsnių ištraukos.

Renginį organizavo LR ambasada

da Vašingtone bei JAV Lietuvių bendruomenės Baltimorės apylinkė. Renginio rėmėjai: Sauliaus Karoso Paramos ir labdaros fondas, bei Chopin teatras Čikagoje. Monospektaklis „Poetė“ prieš savaitę buvo pristatytas lietuviams Čiurlionio galerijoje Čikagoje.

Birutė Marcinkevičiūtė su Lietuvos nacionalinio dramos teatro spektakliu „Meilūzis“ į JAV atvyko dalyvauti Chopin teatro tarptautiniame festivalyje „I-Fest“, kuriame pristatomi vieni geriausių Europos monospektaklių iš Lietuvos, Lenkijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Ukrainos bei Vokietijos.

B. Marcinkevičiūtė — daugelio tarptautinių teatrų festivalių laureatė — baigė Sankt Peterburgo teatro, muzikos ir kino institutą. Stažavosi Japonijoje, Anglijoje, Graikijoje, Kipre. Šiuo metu aktorė dirba Lietuvos nacionaliniame dramos teatre.

LR ambasados pranešimas

LR generalinio konsulato Čikagoje pranešimas

Pranešame, kad Iliojaus valstijos Cook apygardos izdo įstaiga, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulatu Čikagoje ir Balzeko lietuvių kultūros muziejumi, š. m. lapkričio 15 d. (antradienį) 3 val.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) pristatys informacinius lankstinukus lietuvių kalba, skirtus Cook apygardos mokesčių mokėtojams. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

Informaciją lietuvių kalba Cook apygardos mokesčių mokėtojams jau galima rasti Cook apygardos izdo įstaigos tinklalapyje

<http://www.cookcountytreasurer.com>

Jonas Talandis, Santa Monica, CA, prieš „Draugo“ pokylį gražino laimėjimo bilietėlių šakneles ir pridėjo 90 dol. auką. Jo dosnumas tikrai įvertinamas — esame dėkingi.

Dr. J. R. Dainauskas, gyv. Woodridge, IL, kartu su prenumeratorais atnaujinimo mokesčiu atsiuntė 100 dol. auką „Draugui“. Tariame nuoširdų ačiū.

Matilda Kurapka, Putnam, CT, atsiuntė dviejų „Draugo“ prenumeratų pratęsimo mokesči ir dar 60 dol. auką. Linkime geros sveikatos ir nuotaikos. Ačiū už paramą.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

A † A STANLEY RASTUTIS

Mirė 2005 m. spalio 29 d.

Nuliūdę liko: pusseserė Bernice su vyru Edwin Green, pusbroliai Anton su Marilyn Shulski, Adolph Shulski ir Aldona Murphy.

Velionis buvo brolis a.a. Teresa.

A.a. Stanley priklausė Darius-Girėnas American Legion ir Cardinal Mundelein K. of C.

Velionis pašarvotas pirmadienį, spalio 31 d. nuo 4 v. p.p. iki 9 v.v. Kosary laidojimo namuose, 9837 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės antradienį, lapkričio 1 d. Iš laidojimo namų 9:45 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Stanley bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių aukoti šv. Mišioms.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons. Tel. 708-499-3223

A † A MARIJA MACEVIČIENĖ

Mirė 2005 m. spalio 29 d., sulaukusi 102 metų amžiaus.

Amerikoje išgyveno 56 metus.

Nuliūdę liko: sūnus Narimantas su šeima, duktė Vita su šeima, duktė Isolda su vyru Vytautu; 5 anūkai: Dana, Robertas, Vida, Vaida ir Edmundas su šeimomis, 11 proanūkų.

A.a. Marija buvo a.a. Broniaus Macevičiaus žmona.

Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Laidotuvės privačios.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkus funeralhomes.com

Atkurtajam VDU Katalikų teologijos fakultetui — 15 metų

Š. m. rugsėjo 30 dieną, penktadienį Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Katalikų teologijos fakultetas minėjo 15 metų atkūrimo jubiliejų. 3 val. p.p., Kauno kunigų seminarijos Šventosios Trejybės bažnyčioje vyko šv. Mišios, po to iškilmingas minėjimas VDU Katalikų teologijos fakulteto (Gimnazijos g. 7) Didžiojoje auloje.

Iškilmingo renginio metu pranešimus skaitė kan. doc. A. Kajackas ir doc. F. Jončys. Giedojo Kauno kunigų seminarijos choras (vadovė V. Vaitkevičienė), Katalikų teologijos fakulteto studentai. Pasirodė VDU teatras.

Į renginį buvo pakviesti: Kauno miesto meras Arvydas Garbaravičius, kardinolas Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis, Apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peter Stephan Zurbriggen, Apaštališkojo nuncijaus patarėjas kun. Andre Sampaio de Oliveira, Lietuvos vyskupai, aukštųjų mokyklų rektoriai.

„Šis jubiliejus yra didžiulis džiaugsmas ne tik Katalikų teologijos fakultetui, Vytauto Didžiojo universitetui, bet ir visai Lietuvos akademinei bendruomenei. Per 15 metų mes išeikėme apie vieną tūkstantį bakaluro ir daugiau nei šimtą magistrų-licenciatų diplomų. Šie žmonės kaip katalikiška inteligentija įsiliejo į Lietuvos visuomenę, tęsė magistratūros studijas kitose Lietuvos ir užsienio aukštosiose mokyklose. Švęsdami šį jubiliejų prisimename ir didžiuojamės visi tuo, kas yra istoriškai įvykę, ir prašome Dievo palaimos fakulteto ir viso uni-

versiteto veiklai“, — sakė VDU Katalikų teologijos fakulteto dekanas prel. doc. dr. Vytautas Steponas Vaičiūnas.

Teologijos-filosofijos fakultetas tuometiniame Lietuvos universitete buvo įsteigtas 1922 m. 1940 m., Lietuvą okupavus Sovietų Sąjungai, fakultetas buvo atskirtas nuo pasaulietiškos aukštosios mokyklos ir perkeltas į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją. Atkūrus Vytauto Didžiojo universitetą, 1990 m. vasario 28 d. VDU Senato nutarimu buvo atkurta ir Teologijos-filosofijos fakultetas. 1994 m. Vyskupų Konferencijos ir Vytauto Didžiojo universiteto Senato sprendimais nutarta VDU Teologijos-filosofijos fakultetą ir Kauno Teologijos fakultetą, esantį Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje, reorganizuoti į Katalikų teologijos fakultetą Vytauto Didžiojo universitete. VDU Katalikų teologijos fakultetas yra vienintelis visoje Lietuvoje, priklausantis Katalikiškųjų studijų kongregacijai Vatikane. Fakultetas vykdo katalikų teologijos ir religijos bakaluro programas, suteikia pastoralinės teologijos, bažnytinės teisės ir krikščioniškojo švietimo magistro-licenciatų ir teologijos daktaro laipsnius.

Informaciją teikia: Vytalija Zakarevičienė tel. 370-37-323356, Svetlana Adler, mob 370-618-41500, Vytauto Didžiojo universitetas, Katalikų teologijos fakultetas, Gimnazijos g. 7, Kaunas.

VDU pranešimas

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2005 m. spalio 28 d. mirė mūsų mylima Mamytė, Močiutė, Promočiutė, Teta ir Uošvienė

A † A VINCENTA APOLONIJA RAPŠYTĖ UDRIENĖ

Velionė gyveno Farmington Hills, MI. Gimė 1909 m. balandžio 8 d., Grasčių viensėdyje, Krekenavos valsčiuje. Amerikoje išgyveno 56 metus.

Giliame nuliūdime liko: sūnus Narimantas V. Udrys, marti Janina, anūkas Linas N. Udrys su žmona Tina ir proanūkas Aleksandras Vytautas, anūkas dr. Gytis R. Udrys su žmona Giliu, proanūkės Annika ir Nora; sūnus Arūnas T. Udrys, marti Virginia Rūta, anūakai Darius su žmona Zita, Almis su žmona Claudia, Baltija su vyru Joseph ir Vytis Udrys. Amerikoje sūnėnai Rimvydas ir Vidmantas Rapšiai su šeimomis, Vytautas C. Kaminskas su šeima, Lietuvoje dukterėčios Danutė Urbetienė, Aldona Simonienė, Aurelija Jočbalienė su šeimomis, sūnėnas Albertas Rapšys.

Antradienį, lapkričio 1 d., velionė bus pašarvota RG & GR Harris laidojimo namuose 15451 Farmington Road, Livonia, MI. Lankymo valandos nuo 3 val. p.p. iki 9 val. vakaro. Rožinis 7 val. vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 2 d., 9 val. ryte maldos laidojimo namuose su pamaldomis 10 val. r. Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Holy Sepulchre kapinėse, šalia savo vyro a.a. Teodoro Udrio.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaparackienė. Tel. 313-554-1275

A † A JURGIS RUDYS

Mirė 2005 m. spalio 29 d., sulaukęs 85 metų.

Gyveno Orland Park, IL.

Gimė 1919 m. lapkričio 13 d. Lietuvoje, Panevėžio apskrityje.

Nuliūdę liko: žmona, podukra su dukra, pusbrolis su žmona; Lietuvoje sesuo, broliai su šeimomis.

Velionis pašarvotas antradienį, lapkričio 1 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 2 d. Iš laidojimo namų 9:45 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Jurgis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons. Tel. 108-430-5700

Ilgo gyvenimo metų veikliam Ateitininkų med. korp. „Gaja“ korporantui

A † A dr. JUOZUI KIŽIUI

po ilgos ir sunkios ligos iškeliauvęs už šio žemiško gyvenimo ir laiko ribų, čia likusiai Velionio šeimai — sūnui JUOZUI, dukroms AUDRONEI, GINTAREI, ASTAI ir šeimai, giminėms ir draugams, reiškiamo širdingą užuojautą.

Ateitininkų med. korp. „Gaja“

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Ramunė ir Gintautas Vitkus**, gyv. Rancho Palos Verdes, CA, Valdovų rūmų paramos JAV komitetui atsiuntė 4,000 dol., tapdami rūmų **garbės statytojais**. Už paramą komitetas labai dėkoja ir kviečia visus JAV lietuvius pasekti šiuo gražiu pavyzdžiu. Čekius rašyti: Lith. Amer. Comm., Valdovų rūmai ir siųsti adresu: 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

♦ **Antanas Bajerčius gyv. Miami Beach, FL**, Draugo fondo **garbės narys**, rudens vajui atsiuntė 900 dol., padidindamas įnašus iki 2,100 dol. Labai dėkojame už paramą fondui.

♦ **Donatas ir Marian Greb**, gyv. Piedmont, CA, Draugo fondo **garbės nariai**, rudens vajui atsiuntė 200 dol., pasiekdami 4,205 dol. įnašus. Nuolatiniais Draugo fondo augintojams reiškiamo didelę padėką.

♦ **Stanley A. Stončius**, gyv. Nashua, NH, Draugo fondo **garbės narys** rudens vajui atsiuntė 200 dol., pasiekdamas 1,500 dol. įnašų sumą. Labai dėkojame už paramą fondui.

♦ **Aldona Prapuolenytė**, gyv. Putnam, CT, Draugo fondo rudens vajui atsiuntė 50 dol., pasiekdama tūkstantinę ir tapo **garbės nare**. Sveikiname naują DF garbės narę ir dėkojame už fondo auginimą.

♦ **Juozas Mikulis**, gyv. Westchester, IL, ilgametis Draugo fondo **garbės narys**, rudens vajui atsiuntė 200 dol., pasiekdamas 4,200 dol. įnašų sumą. Labai dėkojame už nuolatinę paramą fondui.

♦ **Antradienį, lapkričio 1 d., Vėlinių dienos** išvakarėse, šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje bus atnašaujamos 8v.v. Kviečiame visus tą vakarą dalyvauti šv. Mišiose, per kurias prisiminsime mirusiuosius. Uždeg-sime jiems žvakutes, ir nors jie ne su mumis, vis tiek mūsų širdyse dar dega meilė jiems.

♦ **Lietuvių fondo metinis rudens pokylis** ir Dr. Antano Razmos vardo švietimo premijos įteikimas įvyks šeštadienį, lapkričio 5 d. Maloniai kviečiame visus LF narius, globėjus, draugus, svečius susiburti PLC salėje, pasisvečiuoti, pasivaišinti A. Šoliūnienės gardžiai pagamintu maistu ir paremti Lietuvių fondą. Jus linksmins brolių Švabų ansamb-lis. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

♦ **Lietuvos Dukterys maloniai** kviečia atsilankyti į draugijos ruošiamus rudens pietus lapkričio 6 d., 3 v.p.p. Jaunimo centre. Skanūs A. Šoliūnienės valgiai, programa, loterija. Meninę programą atliks Vilija Kere-lytė ir Algimantas Barniškis. Visi ir visos laukiami. Vietas užsisakyti

antradienį-penktadienį nuo 10 v. iki 2 v.p.p., tel. 773-925-3211.

♦ **Lietuvių karių veteranų sąjungos** Ramovė Čikagos skyriaus susirinkimas vyks lapkričio mėn. 6 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Jaunimo centre. Visi skyriaus nariai kviečia-mi dalyvauti.

♦ **„Sodauto“ - lietuvių etnografinio ansamblio**, tikslas - parodyti lietuvių liaudies kultūros lobius ir jais pasidalinti su žiūrovais. Pabu-vojęs daugelyje pasaulio šalių an-samblis iš Bostono pirmą kartą at-vyksta į Čikagą. Lapkričio 20 d., sek-madienį, 2 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje „Sodauto“ savo programoje atskleis imigrantų per-gyvenimus Pennsylvania anglių ka-syklose XIX a. pabaigoje. Spektaklis yra ir vyresniems ir jaunesniems, ypač lituanistinių mokyklų moki-niams.

♦ **Prieš dešimt metų „Dainavos“** ansamblio vyrų vienetas pradėjo savo veiklą. Nors esame senesni (bet žinoma gražesni) vis dėlto norime ir vėl su Jumis pasidalinti daina ir džiaugsmu. Todėl visus kviečiame į „Vakara su „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetu“ penktadienį, lapkričio 18 d., 8 val. v. Lietuvių dailės mu-ziejuje, Pasaulio Lietuvių centre. Girdėsite senų, žinomų dainų, o taip pat dar negirdėtų. Bilietai bus par-duodami prie įėjimo. Bilietų kaina - 10 dol., moksleiviams ir vaikams - 5 dol. Po programos bus vaišės ir pro-ga visiems draugiškai pabendrauti.

♦ **Lietuvių operos pokylis** visai arti — šeštadienį, lapkričio 19 d. Jei dar nepasirūpinote bilietais, pas-kubėkite. Ruošėjai pastebi, kad, kaip kasmet, pokylis bus šaunus: meninė programa, puiki Lithuanian Plaza Bakery & Deli paruošta vakarienė, smagi Gintaro Juknio ir Artūro Pi-libaičio vadovaujama šokių muzika ir laimingas bilietų traukimas. Jei bilietų šaknelių dar negražinote, prašome nedelsiant jas gražinti ir įsijungti į laimingųjų ratą. Pokylio bilietus galima įsigyti paskambinus valdybos vicepirmininkui Jurgiui Vidžiūnui tel. 773-767-5609.

♦ **Garfield Park Conservatory** (300 N. Central Park Ave.) nuo lap-kričio 25 iki sausio 8 d. organizuoja kalėdinių augalų parodą. Galėsite pamatyti virš 1,000 rūšių poinsetijų, įvairiausių rūšių eglučių, kitokių egzotinių kalėdinių augalų. Darbo valandos: kasdien nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p., ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v. v. Įėjimas nemokamas. Tel pasi-teiravimui: 312-746-5100.

♦ **Dėmesio važiuojantiems į Lie-tuvą**. Kaip redakcijai pranešė B. Kronienė Lietuvoje nei vienas ban-kas nepriima American Express Tra-velers Cheque Card. Išperkant šią kortelę bankai apie tai nepraneša.

Lietuvių fondas į šiemetinį „Draugo“ pokylį (spalio 2 d.) negalėjo sudaryti stalo — kai kurie LF tarybos ir valdybos nariai dalyvavo pavieniai ir sėdėjo su kitais svečiais, tačiau Lietuvių fondas ta proga at-siuntė 250 dol. čekį. Tariame aciū ir tikimės, kad kitamet „Draugo“ poky-lyje Lietuvių fondo tarybos ar valdybos narius matysime sėdinčius ne prie vieno, o bent prie dviejų stalų!

Solistai Vaclovas ir Margarita Momkai iš Chicago, IL, su „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Širdingai dėko-jame.

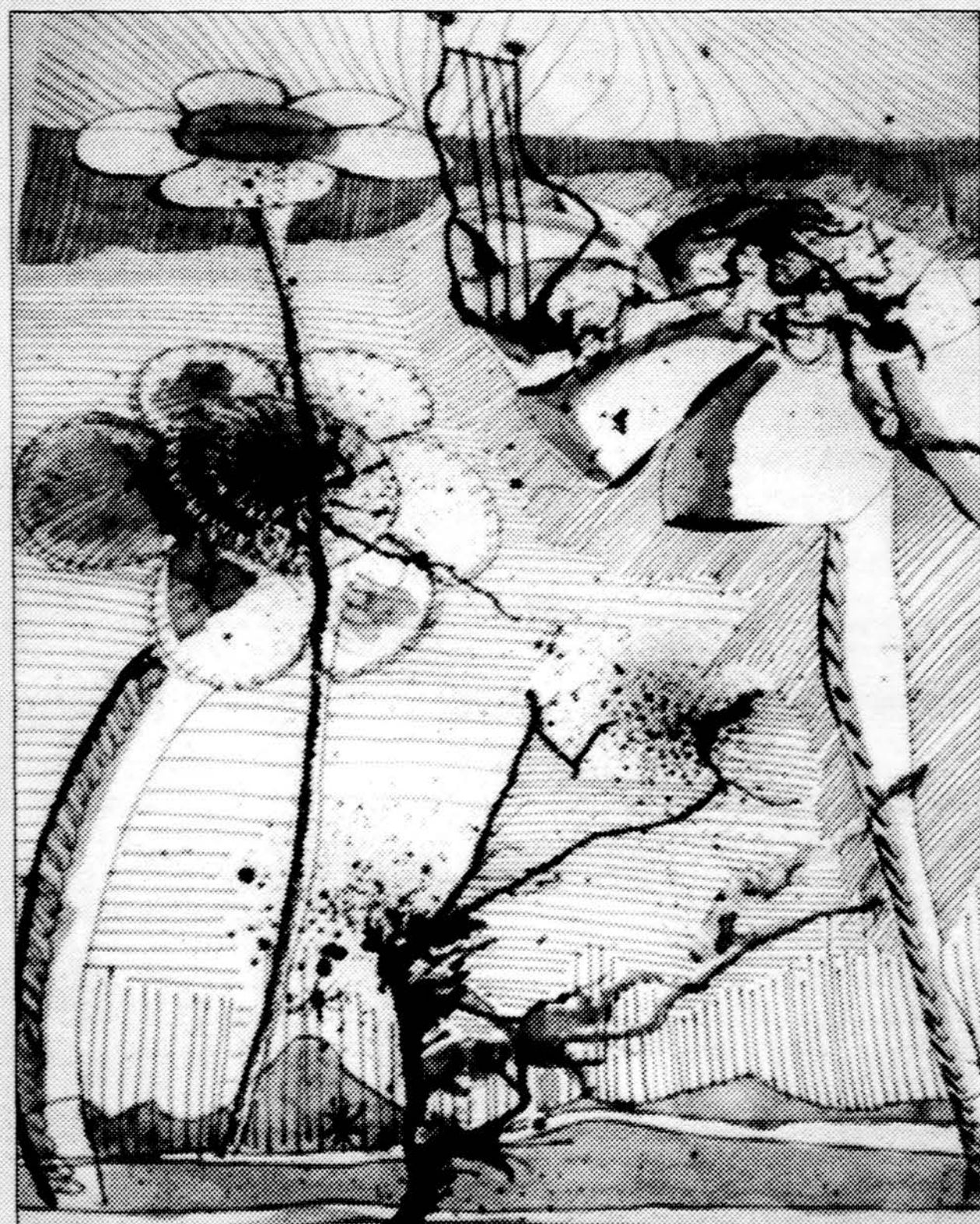
Jaunųjų menininkų dėmesiui!!!

Šiuolaikiniame gyvenime tradicinės kultūros dėsniai vis daugiau atitolsta nuo žmogaus. Pašėlęs gyvenimo tempas tarsi sujaukia natūralią tėkmę. Jaunuolio pasaulėžiūroje šie dalykai įgauna kitą prasmę. Prigimčiai artimas pasaulio suvokimas jam leidžia natūraliai pajusti folkloro savitumą.

Gyvendami JAV dauguma esame atitrūkę nuo natūralios gamtos, nuo gamtovaizdžio, ir ypatingai tai jaučia jaunas žmogus. Ne-nuostabu, kad paskelbus jaunųjų dailininkų konkursą, skirtą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 15-kos metų sukakčiai paminėti, jaunųjų menininkų darbai atkeliauja iš Lietuvos, bet vargiai sulaukiame vie-tinio jaunimo kūrybos. Ar JAV jaunimas nesidomi menu? Gal jiems tema per sunki, nesuprantama? Tačiau organizatoriai laukia bet kokių temos darbų. Atlikimo technika įvairi. Konkursas buvo pas-kelbtas JAV LB Kultūros tarybos kartu su Čiurlionio galerija Čikagoje. Konkurso darbų įteikimo terminas pratęsiamas iki lapkričio 15 d.

Jaunųjų dailininkų parodos iškilmingas atidarymas įvyks lapkričio 25 d. 7 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Parodą atidarys Lietuvos Respublikos kultūros viceministras Faustas Latėnas. Taip pat iš Lietuvos atvyksta Švietimo ministerijos pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyresnioji specialistė dr. Dalia Siaulytienė, kuri atves jaunųjų menininkų darbus. Atidarymo metu bus muzikinė pro-grama ir vaišės. Darbai bus premijuojami. Premijų mecenatas — Lietuvių fondas. Žiuri komisiją sudaro dailininkai: Dalia Šlenienė, Giedrė Žumbakienė, Irena Šaparnienė, Nora Aušrienė ir Vidmantas Strižgauskas. Laimėtojas bus įteikti garbės, pripažinimo ir įverti-nimo pažymėjimai.

JAV LB Kultūros tarybos informacija

Ramūno Petrusevičiaus (18 m.) iš Musninkų vidurinės mokyklos konkursui atsiųstas darbas „Žiedų muzika“.

„Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ širdingai Jums dėkoja už skiriamą dėmesį dienraštyje mūsų veiklai ir reikalams. Norėdama pa-remti Jūsų be galo reikšmingą lietuviybės išlaikymo darbą išėivijoje ir Lietuvoje, siunčia „Draugui“ 100 dol. auką“. Pasirašo „Vaiko vartai į mokslą“ valdyba. Linkėdami kuo geriausios sėkmės artimo meilės dar-buose, dėkojame už dosnumą.

Kazys Rožanskas, buvęs „Draugo“ knygynėlio darbuotojas, dabar gyvenantis Vilniuje, neatsisako pamėgtojo „Draugo“ — atnaujinamas prenumeratą, pridėjo 50 dol. auką. Labai dėkojame ir linkime kuo ge-riausios sėkmės, grįžus į tėvynę.

Stasė Daugėla iš Bedford, NH, prie gražinamų „Draugo“ lai-mėjimų bilietėlių šaknelių prijungė ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėko-jame.

Petras Petraitis, South Richmond Hill, NY, pratęsdamas „Drau-go“ prenumeratą dar vieniems metams, pridėjo 55 dol. auką. Dėkojame už dosnumą.